

Price 10 c.

PENKTADIENIS, GRUODŽIO — DECEMBER 1, 1972

Nr. 48

**POVIJOJE KARO
STOVIS**

Po įvykusio 24 valandų Boli-
vijos fabriku darbininkų strei-
ko, valdžiai įsakius, kariuome-
nė užėmė visus krašto fabri-
kus.
Darbininkai išėjo streikan rei-
kaluodami didesnių atlyginimų,
kai įsivyravus infliacijai pablogė-
jo gyvenimas.
Vidaus reikalų ministerija
aiškina, kad darbininkų unijas
užvaldė kairieji ekstremis-
tai.

**Laukiama belaisvių
paleidimo**

Saigone eskadra helikopteriu,
tam tikras skaičius gydytojų ir
slaugių paruošti perimti iš Viet
Congo belaisvės amerikiečių 150
kareivių.

Esantieji Viet Congo belais-
vėje laukiami šiaurės Vietname
ir jie yra kilnojami, kad niekas
negalėtų nustatyti kur jie lai-
komi.

Praeitais metais pabėgęs iš
belaisvių stovyklos amerikietis
seržantas John Sexton papasa-
kojo, kad jis nelinėjami, kad niekas
kurioje vietoje belaisviai buvo
laikomi dėl dažno jų kilnojimo
tikslu, kad nesužinotų ameri-
kiečių karinė vadovybė, kurį ga-
lėtų juos išlaisvinti. Tas pats be-
laisvis papasakojo, kad ameri-
kiečiai belaisviai laikomi žiau-
rose saugose ir jie esą labai nu-
silpę ir ligoti.

Pentagono sąrašuose Viet Con-
go belaisvėje turėtų būti 151 ka-
rinis belaisvis ir 51 civilis. Ben-
drai komunistų belaisvėje, pa-
gal Pentagono sąrašą yra 543 be-
laisviai.

Amerikiečių pilotams yra nu-
rodyta bombardavimui drau-
džiamos zonos Laose ir Kambod-
žijoms, dažniausia yra laiko-
dijos pasieniuose, kur, pagal spē-
mi amerikiečiai belaisviai.

„Jeit potvarkiai ir pakaitimai
vedaržys į pogrąžojamą TSSR
tautų suartėjimą“ bus praveisti
iki jų kraštutinių pasėkų, tai
reikš bet kokio nepriklausomo
ir originalaus tautinio filmo me-
no mištį sąjunginėse respubli-
kose... Kinematografijos Komiteto
pakeitimas į TSSR Minist-
rų Tarybos Sąjunginį - Respubli-
kinį Valstybinį Komitetą neru-
sų respublikose sukels ne tik
nesusipatkinimo, bet ir gilias
rūpesčio“.

NERUSŲ NACIONALISTŲ IR
RUSŲ LIBERALŲ
SUARTEJIMAS

Būdingas žymaus rusų rašyto-
jo Aleksandro Solženicino pasi-
sakymas apie tautiškumą. Savo
Nobelio premijos proga parašy-
toji kalboj jis tvirtina:

„...Tautų pranykimas mus nu-
skurdintų nemažiau, negu visų
žmonių tapimas vienodais, tapa-
čiomis asmenybėmis ir vieno-
dais veidais. Tautos yra žmoni-
jos turtas, jos kristalizuotos as-
menybės; nei mažiausia iš jų
turi savo ypatingas spalvas, tau-
soja savyje ypatingą Dievo pla-
no pėlinį“.

Solženicino žodžiai patvirtina
prof. Vardžio nuomonę, kad So-
vietijoje dabar vyksta nerusų
nacionalistų ir rusų liberalų su-
artėjimas, galbūt priviesiantis
prie koalicijos.

**Areštuota už pasikėsinimą
nužudyti vyrą**

Los Angeles m. geležinkelio
firmos Amtrak tarnautoja, gra-
ži blondinė, Carolin Lea Rosier,
31 m. amž., areštuota už pasi-
kėsinimą nužudyti savo vyrą.

Carolin norėjo surasti galva-
žud už 1,500 dol. nužudyti savo
vyrą, norėdama iš firmos gau-
ti 250,000 dolerių vyro apdrau-
dos.

Grandies šokėjai šoka suk, suk ratelį.

Nuotr. V. Noreikos

NATO NORI PERSPĖTI R. NIXONĄ

Lapkričio 21 d. Jungtinių Tau-
tų Organizacijos politinis komi-
tetas prieš uždarų durų kritiškai
įvertino prez. Nixono privati-
nius pasitarimus su Kremliumi
laikė gegužės mėn. vizito Ma-
privatinėje sesijoje svarstė, ar
Dabar Atlanto pakto atstovai
skvoje.

reikia prez. Nixoną, perspėti dėl
jo privatinų pasitarimų Mas-
kvoje.

„Nesirengiame Nixoną dėl jo
pasitarimų su Sovietais kriti-
kuoti, bet norime perspėti atei-
čiai“, pasakė vienas iš komite-
to narių.

Plenarinėje sesijoje buss 200
įstatymdavių iš 14 valstybių,
kuria atidarys Vak. Vokietijos
premjeras Willy Brandt, pasai-
kdamas saugumo reikalu kal-
bą.

DESANTAI LEBANE

Palestinų V.A.F.A. agentūra
pranešė, kad Lebano valstybėje,
Khreibeh rajone, helikopteriais
nusileido Izraelio desantai.

Agentūra skelbia, kad nuo
desantų nusileidimo momento
teroristų daliniai atakuoja desan-
tus ir kova vyksta.

**SERIJA ŽEMĖS
DREBĖJIMŲ**

Apeninų pusiasalyje žemės
drebėjimu, kurių centras buvo
Ascoli Piceno, Italijoje.

Toje apylinkėje žemės drebė-
jimo stiprumas Richterio ska-
lėje rodė 8 laipsnius.

Drebėjimas buvo juntamas
ruože nuo Romos iki Neapolio
miesto.

Dešimtys tūkstančių žmonių
apleido namus ir naktį praleido
po atviru dangum.

Vienas namas buvo sugriau-
tas. Dvylikoje miestų pasidarė
žemės prarajos. Sutraukti elek-
tros laidai ir telefonų linijos
ir keliose vietose nuo drebėji-
mo riedanti akmenys užblokavo
autostradas.

**Pasaulinėje skalėje
trūksta maisto**

Roma. — Maisto ir ūkio rei-
kalams organizacija, veikianti
Jungtinių Tautų Organizacijos
rėmuose, apskaičiavo, kad pas-
kutiniaus metais maitinimo pro-
dukcija pasaulinėje skalėje at-
silieka nuo natūralaus žmonių
prieauglio.

**Prokuroro žmona
apkaltinta vagystėmis**

Valstybės prokuroro Blue-
ford Franklyn Walker žmona
Seva Marie Walker apkaltinta
valgstėmis, kai jos name šeri-
fo valdininkai rado daug pavog-
tų daiktų — televizijos apar-
tų, aliejinių paveikslų, sidabro,
foto kamerų ir kitokių daiktų,
kuriems sukrauti reikėjo dviejų
sunkvežimiu.

Pats vagilės vyras nieko ne-
atsako; klausimus dėl tos va-
gystės, bet jos advokatas Wil-
liam H. McPherson aiškina, kad
Marie Walker serga kleptomani-
ja ir psichiškai nesveika.

**Areštuojami žydai
Maskvoje**

Sovietų policija areštavo 9, o
pagal kitą versiją 16 žydų, ku-
rie dvi dienas sėdėdami valdinio
telegrafo įstaigoje reišė pro-
testą dėl neišleidimų jų į Iz-
raelį.

**Paryžiuje slaptų
pasitarimų eiga**

Peireitą savaitę Paryžiuje prez.
Nixono patarėjas dr. Henry Kis-
singer vedė pasitarimus su pi-
etų Vietnamo taikos delegacijos
šefu Le Duc Tho šešias dien-
as.

Kas toliau bus dar nežinoma.
Bet iš praėjusios savaitės pasita-
rimų nieko gero nepasiekta. Pa-
ryžiuje kalbama, kad tie „slap-
ti“ privatus“ pasitarimai Kissin-
gerio su Le Duc Tho įklimpo į
mirties tašką. Bet tiek ameri-
kiečių, tiek komunistų infor-
maoriai vengia taja tema bet
kokiu komentaru.

Paryžiuje amerikiečių sluok-
niuose kalbama, kad karo bai-
gimui reikalai „nutolsta, bet ne-
artėja“ prie pozityvaus taško.
Tačiau oficialių komentaru tų
temų gandams trūksta.

Lapkričio 25 d. po Kissingerio
susitikimo su Prancūzijos užsie-
nio reikalų ministru Maurice
Schumann, ministerijos valdi-
ninkas pasakė, kad visokie pe-
simistiniai pranešimai apie Kis-
singerio su komunistais Pary-
žiuje esą „perdėti“.

Lauksime šios savaitės pasi-
tarimų duomenų.

**Lenkijos Gierek siūlo
ekspansiją į vakarus**

Laike pobūvio Sofijoje Gierek
pagrindinėje kalboje siūlė „ap-
solutinį ideologinį solidarumą
su Sovietų Sąjunga, nes tik to-
kiu būdu bus galima sustiprinti
veinybę“ visų socialistinių kra-
štų“ ir kartu įgalins „išplėsti so-
cialistinę poziciją visoje Euro-
poje“.

Tame pobūvyje Bulgarijoje
pirmą kartą Lenkijos bosas pa-
kurstė „socialistinės stovyklos
susivienijimą“, kad būtų gali-
ma pradėti ekspansiją į vaka-
rus, kitaip tariant, užimti visą
Europą.

Gieriko žygis būtų visai hitle-
riškas, tik priešingon pusėn.

**Anglijos karališkos
šeimos rūpesčiai**

Karalienės Elzbietos II dukterė
Ann turi konfliktą su spauda,
kuji jai priekaištuoja dėl el-
gėsio.

Pastarosiomis savaitėmis ku-
rigalkstybė nusizengė du kartus
nesilaikydama susisiekimo au-
statų, dėl ko ji buvo policijos
sulaikyta ir gavo formalių bau-
smės mandatą už per greitą va-
žiavimą.

Karališko dvaro giminaitis
lordas Elphinstone, 58 m. amž.,
nubaustas pinigine bauda 35.25
dolerių už neatsargų automobi-
liu važiavimą, padarydamas kad
ir nepavojingą evykį.

Kitas giminaitis Earl of Lich-
field, 33 m. amž., buvo teismo
nubaustas už girtame stovyje
automobilio vairavimą.

Fordas Mountbatten, kunigaik-
ščio Fillipo dėdė, užsimokėję tei-
smo pritestą baudą, kai jo ukyje
buvo rastas pienas atskiestas
vandeniu.

KELEIVIŲ

Anglijos civilinės aviacijos mi-
nisteris Michael Heseltine pilo-
tų konferencijoje pasakė, kad
deka kontrolinių aparatų per
keletą mėnesių Londono aerod-
rome buvo iš keleivių atimta 19
revolyverių, 300 šovinių, 400 pei-
lių, virvių, kardų, durtuvų, sku-
stuvų ir migdančių chemikalų.
Konfiskuota 160 ginklų žaislų
formos.

KELEIVIŲ

Anglijos civilinės aviacijos mi-
nisteris Michael Heseltine pilo-
tų konferencijoje pasakė, kad
deka kontrolinių aparatų per
keletą mėnesių Londono aerod-
rome buvo iš keleivių atimta 19
revolyverių, 300 šovinių, 400 pei-
lių, virvių, kardų, durtuvų, sku-
stuvų ir migdančių chemikalų.
Konfiskuota 160 ginklų žaislų
formos.

KELEIVIŲ

Anglijos civilinės aviacijos mi-
nisteris Michael Heseltine pilo-
tų konferencijoje pasakė, kad
deka kontrolinių aparatų per
keletą mėnesių Londono aerod-
rome buvo iš keleivių atimta 19
revolyverių, 300 šovinių, 400 pei-
lių, virvių, kardų, durtuvų, sku-
stuvų ir migdančių chemikalų.
Konfiskuota 160 ginklų žaislų
formos.

KELEIVIŲ

Anglijos civilinės aviacijos mi-
nisteris Michael Heseltine pilo-
tų konferencijoje pasakė, kad
deka kontrolinių aparatų per
keletą mėnesių Londono aerod-
rome buvo iš keleivių atimta 19
revolyverių, 300 šovinių, 400 pei-
lių, virvių, kardų, durtuvų, sku-
stuvų ir migdančių chemikalų.
Konfiskuota 160 ginklų žaislų
formos.

KELEIVIŲ

**NORVEGIJOJ POVAN
DENINIS "SVEČIAS"**

Norvegijos 100 mylių ilgumo
Sogne fiorde Norvegijos karinė
flotilija pastebėjo slaptą povan-
deninį laivą, kurio negali su-
gauti.

Norvegijos fregata "Trond-
heim" užtko tą laivą garsinės
aparaturės pagalba ir net buvo
paleidę į tą paslaptinę objektą
jo sunaikinimui šūvius, bet be
pasekmių.

Gen. H. F. Zeigner -Gunder-
isakė visiem flotilijos viene-
nims pastebėjus tą povandeninį
"vaiduoklį" sunaikinti.

To ieškomo lavo pabėgimas
iš ilgo ir siauro fiordo neįma-
nomas, nes garsiniai, radari-
niais ir specialiais elektroniniais
aparatais apstatytas prie išėj-
imo iš fiordo. Taip pat kariniai
laivai sudarė užtvarką pabėgi-
mu.

Observatoriai prisirišo prie to
laivo žiūronais, radaais ir garsi-
ne aparatūra ko įdar tebeplau-
kiojo pakrantėse. Vėliau jis pa-
spruko. Lapkričio 21 d. pasiro-
dė šešios raudonos raketos, ku-
rios liudytojų parodymais, bu-
vo iššautos iš vandens. Iššovimo
vieton nuskubėjo kariniai lai-
vai, kurie numetė į vandenį
bombų laivo sunaikinimui, bet
tikslu nepasiekė.

Kadangi tas slaptas povande-
ninis laivas yra pasprukes, į fiordą,
kuris Norvegijos laivais yra
užtvėstas, turės būti sučiup-
tas.

**Sovietai neįstengia
pasigaminti indų**

Alliance Tool and Die firma
sudarė kontraktą su Maskva pa-
statymui Sovietų Sąjungoje už
septynis milijonus dolerių namų
apyvokos reikmenų: indų, puo-
dų, šakučių, peilių ir kt. fabriko.

Dar veda pasitarimus prop-
lėtimui tokios statybos už 16 ml
lijonų dolerių.

Sovietai už statybą įmokės
18 procentų grynais pinigais, o
likusios dalies apmokėjimui
gaus kreditą iš pasaulinio eks-
porto - importo banko.

**Naujas Europoje
Satelitas**

Amerikos tyrinėjimų erdvės
agentūra antradienį iššovė Euro-
ropoje pagamintą 286 svarus
sveriantį satelitą.

"Esro 2V" vardo satelito Euro-
ropoje statybą finansavo Belgi-
ja, Prancūzija, Vakarų Europa,
Italija, Italija, Olandija, Spani-
nija, Švedija, Šveicarija ir D.
Britanija.

LONDONE SIAUTĖJA

GATVESE MERGINOS

Anglijoje, Londono m. nakti-
mis siautėja patvirkusių mergi-
nų gaujos, kurių yra net iš gerų
namų.

Jos naktimis užplūdinėja jau-
nus praeivius, nutvėrusios ap-
kandžioja, apdrąško, apspiaudo
— tik pasigėrėdamos išdykavi-
mu.

Policija sudarė dvispecialias
brigadas likviduoti tu "gražu-
liū" siautėjimą.

**Prokuroro žmona
apkaltinta vagystėmis**

Valstybės prokuroro Blue-
ford Franklyn Walker žmona
Seva Marie Walker apkaltinta
valgstėmis, kai jos name šeri-
fo valdininkai rado daug pavog-
tų daiktų — televizijos apar-
tų, aliejinių paveikslų, sidabro,
foto kamerų ir kitokių daiktų,
kuriems sukrauti reikėjo dviejų
sunkvežimiu.

Pats vagilės vyras nieko ne-
atsako; klausimus dėl tos va-
gystės, bet jos advokatas Wil-
liam H. McPherson aiškina, kad
Marie Walker serga kleptomani-
ja ir psichiškai nesveika.

**Areštuojami žydai
Maskvoje**

Sovietų policija areštavo 9, o
pagal kitą versiją 16 žydų, ku-
rie dvi dienas sėdėdami valdinio
telegrafo įstaigoje reišė pro-
testą dėl neišleidimų jų į Iz-
raelį.

**Paryžiuje slaptų
pasitarimų eiga**

Peireitą savaitę Paryžiuje prez.
Nixono patarėjas dr. Henry Kis-
singer vedė pasitarimus su pi-
etų Vietnamo taikos delegacijos
šefu Le Duc Tho šešias dien-
as.

Kas toliau bus dar nežinoma.
Bet iš praėjusios savaitės pasita-
rimų nieko gero nepasiekta. Pa-
ryžiuje kalbama, kad tie „slap-
ti“ privatus“ pasitarimai Kissin-
gerio su Le Duc Tho įklimpo į
mirties tašką. Bet tiek ameri-
kiečių, tiek komunistų infor-
maoriai vengia taja tema bet
kokiu komentaru.

**Anglijos karališkos
šeimos rūpesčiai**

Karalienės Elzbietos II dukterė
Ann turi konfliktą su spauda,
kuji jai priekaištuoja dėl el-
gėsio.

Pastarosiomis savaitėmis ku-
rigalkstybė nusizengė du kartus
nesilaikydama susisiekimo au-
statų, dėl ko ji buvo policijos
sulaikyta ir gavo formalių bau-
smės mandatą už per greitą va-
žiavimą.

Karališko dvaro giminaitis
lordas Elphinstone, 58 m. amž.,
nubaustas pinigine bauda 35.25
dolerių už neatsargų automobi-
liu važiavimą, padarydamas kad
ir nepavojingą evykį.

Kitas giminaitis Earl of Lich-
field, 33 m. amž., buvo teismo
nubaustas už girtame stovyje
automobilio vairavimą.

Fordas Mountbatten, kunigaik-
ščio Fillipo dėdė, užsimokėję tei-
smo pritestą baudą, kai jo ukyje
buvo rastas pienas atskiestas
vandeniu.

KELEIVIŲ

Anglijos civilinės aviacijos mi-
nisteris Michael Heseltine pilo-
tų konferencijoje pasakė, kad
deka kontrolinių aparatų per
keletą mėnesių Londono aerod-
rome buvo iš keleivių atimta 19
revolyverių, 300 šovinių, 400 pei-
lių, virvių, kardų, durtuvų, sku-
stuvų ir migdančių chemikalų.
Konfiskuota 160 ginklų žaislų
formos.

KELEIVIŲ

Anglijos civilinės aviacijos mi-
nisteris Michael Heseltine pilo-
tų konferencijoje pasakė, kad
deka kontrolinių aparatų per
keletą mėnesių Londono aerod-
rome buvo iš keleivių atimta 19
revolyverių, 300 šovinių, 400 pei-
lių, virvių, kardų, durtuvų, sku-
stuvų ir migdančių chemikalų.
Konfiskuota 160 ginklų žaislų
formos.

KELEIVIŲ

Iš okupuotos Lietuvos atbėgusių Butkų dukrelės buvo taip pat paten-
kintos galėjusios išgirsti Chicagoje Čiurlionio ansamblio koncertą. Su
jomis matyti Lietuvos gen. konsulė J. Daužvardienė, O. Mikulskienė ir
A. Mikulskis.

Nuotr. A. Gulbinsko

SANDARA

LITHUANIAN WEEKLY NEWSPAPER

Published Every Friday by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
General Office
140 West 33rd Street, Chicago, Illinois — Telephone YArds 7-4781

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year	\$5.00
In Canada and all Foreign Countries per year	\$6.00

Second-class postage paid at Chicago, Illinois.
Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros
UŠSAKYMŲ KAINA:

Suvenyruose Valstybės metams	\$5.00
Įrašymų metams	\$6.00

IKURTA PASAULINĖ BALTŲ KONFERENCIJA

1972 m. lapkričio 18 d. New Yorke priimta Principų Deklaracija tokio turinio:

"Baltų Centrinę Globalinių Organizacijų — Pasaulio Estų Tarybos, Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto ir Pasaulio Laisvųjų Latvių Federacijos - Valdybos sutarė įsteigti Pasaulio Baltų Santalką (Baltic World Conference), kurios tikslas yra:

a) pabrėžti draugiškumą ir sutarimą, per šimtmečius klestėjusius tarp lietuvių, estų ir latvių;

b) savo bendrą ir savitaiarių suderintą akciją padėti estų, latvių ir lietuvių tautoms išsilaisvinti iš Sovietų okupacijos, kuri grėšia sunaikinti fizinę ir kultūrinę Baltijos tautų egzistenciją;

c) veikti Latvijos, Lietuvos ir Estijos atstatymui, kad Baltijos valstybių žmonės galėtų įvykdyti savo apsipildymo teise.

Šiems tikslams atsiekti čia išvardintos organizacijos sutarė:

a) derinti savo pasauliniu mastu politinę veiklą lietuvių, latvių ir estų tautų labui, imasi šioje Santalkoje dalyvaujančios organizacijos;

b) pasikeisti informacijomis apie įvykius okupuotoj Lietuvoje, Estijoje ir Latvijoje;

c) siekti įsteigti bendrą informacijos centrą."

Toliau sekė pranešimai ką kiekviena organizacija jau yra padariusi dėl lapkričio 22 d. Helsinky prasidėjusių pasitarimų Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijos. Estų vadu pranešimą padarė Johan Simonson, lietuvių — dr. K. Valiūnas ir latvių — U. Grava.

Vėliau buvo susitarta sudaryti vieniems metams Santalkos prezidiumą, po tris asmenis nuo kiekvienos organizacijos, kuris susirinks kartą per 2 mėnesius. Iš lietuvių pusės įėjo dr. J. K. Valiūnas, J. Valaitis ir Razgaitis, iš latvių — U. Grava, Vilis Eglite ir Augusts Abarus ir iš estų — Anderson, J. Simonson ir Ilmar Pleer. Prezidiumo pirmininku buvo išrinktas dr. J. K. Valiūnas, sekretorium A. Razgaitis ir ižd. J. Valaitis. Sutarta, kad pirmininkavimas rotacijos būdu keisis kasmet.

Dr. Valiūnas tardamas savo padėkos žodį, išryškino, kad įsteigtoje Santalkoje visi klausimai bus sprendžiami suitarimo keliu, susitarimai bus perduoti organizacijoms, kurios įvairiuose kraštuose jau senai drauge ir sutartinai veikia. Tačiau kiekviena organizacija ir toliau pasilieka laisvos ir savarankiškos.

Pasitarimui vadovavo latvis Uldis Grava, o sekretoriaus vietomis Antanas Razgaitis. E. Abu konsulai pasveikino pasitarimo dalyvius ir palinkėjo sėkmės jų suderintai veiklai.

Konsulas A. Simutis savo žody paminėjo visų šių tautų 1921 m. bandymą turėti federaciją, kuri neįvyko; 1934 m. suderintai vesti užsienio politiką, o ši Santalka yra tolimesnė tos pačios minties nešėja.

Konsulas E. Jaakson paminė 1919—1949 m. darnų visų trijų tautų įvairių organizacijų bendradarbiavimą. Paminėjęs, kad šios naujos pastangos pradėtos Latvijos nepriklausomybės šventėje, palinkėjo, kad visos tautos savo nepriklausomybės šventės švęstų savo laisvose tėvynėse.

Pažymėtina, kad 1940 m. birželio 12 d. Taline, Estijoje įvyko Pabaltijo trijų valstybių socialinė, ekonominė, kultūrinė konferencija, kurioje dalyvavo didokas lietuvių atskirų sričių darbuotojų skaičius. Bene ir Sovietų Sąjungos trim valstybėm išteiktam ultimatumo įleistį padidintas jų įgylas rėmėsi tuo, kad Lietuva, Estija ir Latvija dar ančios konferencijos karo sąjungai prieš sovietus kurti. Iš tikrųjų tai buvo Sovietų išgalvota provokacija, savo ultimatumui pateisinti. Po to sekė Sovietų karinių dalinių įvesdinimas į Pabaltijį ir tikroji tų kraštų okupacija.

Apžvalga

Laikui Bėgant

GIRNIKŲ

MILŽINKAPIS

Nedaug kam pažįstamas gražus Dubysos aukštupis, kur prasideda Žemaičių kalvos.

Puiki padaira į šį kraštą nuo stūksančio šiaurėje tarp Dubysos ir Ventos Girnikų kalno.

Kalnų kalneliai, apaugę miškais tarp kurių tyvuliuoja tylūs paslaptingi ežerai: Bijotė, Dukštas, Kumpis, Širva, Gėluva, Dubukas ir daug kitų. Vieni jų iš kažin kur atskrido, kiti privertę milžinai.

Senovėje čia tvoksojo (tesėsi) nepereinamos girios, kurios buvo taip tankios, kad kartą vieno milžino sūnus bėgiodamas paklydo.

Susirūpinęs tėvas išėjo pajieškoti, bet nesurado. Beklampodamas nuo Kuršėnų per žemaičių smiltynus prisisėmė kurbės. Kai jis jas iškratė — išaugo Girnikų kalnas. Nelaimingas milžinas čia atsisėdo ir galilai verkė savo sūnus.

Ašaros tekėjo upeliais. Iš jų pasidarė Raizgių ir Bulėnų ežerai. Šį milžiną vietos žmonės vadino Ansuiliu.

Kai dar tuomet maža buvo geležies, jis Ansuilis, dalijosi kirviu su Satrijos milžinu, nors ir didelis juodu smyrė tarpe — 40 kilometrų! Bet milžinams tai nebuvo baisu. Baigę darbą vienas antram nusviesdavo kirvi.

Ansuilis išsiskyrė iš milžinų ir savo didumu, ir nepaprastu stiprumu. Jo pirštines piršte sutūpdavo 20 žmonių arba artojus su žagre ir jaudais. Ansuilis gyveno gražioje santalkoje su kitais milžiniais, bet kartą susipjiko su Luponių milžinu. Pradėjo laidytis akmenimis. Ansuilis pagriebė didžiulį akmenį ir norėjo sugriauti Luponių milžino kalną ir jį patį sunaikinti.

Per daug smarkiai sviedė. Akmuo nužė ir nukrito už kalno šalia Grudžių kelio į Šiaulius. Ilgą laiką žmonės stebėjosi tuo didžiuliu akmeniu ir esančiomis jame pirštų nuospaudomis (žymėmis). Vėliau jį suskaldė, ir šiandien apie Girnikų kalną sėte prisėta šikšto akmenų. Seniau ir patį kalną vadino šikšto kalnu.

Zemalčiai tada gyveno laisvėje, didžiavosi savo galiūnu, gynusiu kraštą nuo priešų. O juos tuomet dažnai puldavo šiaurės gyventojai.

Kartą Ansuilis išrovė didžiulį pušį ir viena ranka mostelėjęs paklojo šimtus priešų, kaip musių. Paskui surinko juos į krūvą, klumpesė iš pajūrio parnešė smėlio ir supylė kapą.

Kai milžinas mirė, žmonės apverkė jį kaip brangų savo krašto gynėją ir palaidojo Girnikų kalne.

Jo žmona taip gaudžiai verkė, kad iš jos ašarų atsirado Žavainių ežeras. Kalną, kuriame palaidotas milžinas, žmonės pavadinu milžinkapiu.

Senovėje čia, sako, buvusi Perkūno šventovė. Žmonės šį kalną labai myli ir gerbia. Iš čia semiasi milžinų dvasios. Metam sukakus nuo spaudos škovojimo, Vaižgantas su žmonėmis ne rado tinkamesnės vietos svarbiam įvykiui atšvęsti, kaip tik šį kalną. Ant jo viršūnės pastatė ažuolo paminklą k.p.

KLIMATAS — ŽMOGAUS DARBO NAŠUMO ŠALYGA

Gyvenimo aplinkybės, geogra-

finė padėtis, organinė ir neorganinė gamta turi tiesiogines įtakos, kaip į atskiro žmogaus, taip ir į visos žmonijos gyvenimą.

Patikrinus geografinius, istorinius bei moksliskus klimato tyrimėjimus, tenka pripažinti, neabejotiną atmosferos įtaką, veikiančią fiziologiską ir psichologiską kasdieninį mūsų gyvenimą.

Oro atmainos eina lygiagrečiai su kiekvieno žmogaus nuotaika ir sveikata.

Tas pats yra ir su mūsų energija.

Šių kraštų klimato žmonės daugiausia be energijos.

Jie pasižymi valios silpnumu ir savim nepasitikėjimu.

Kaip tik atbulai yra su tais žmonėmis gyvenančiais vėsais klimato ruožė.

Idealus klimatas turi būti šaltokas, pakankamai drėgnas ir nuolat besikeičias.

Fiziniam darbui oras turi būti šiek tiek šiltesnis, negu proto darbui.

Europoje geriausio klimato ruožė užima piet-rytinis Anglijos kampas, šiaurinė Prancūzija, Belgija, Olandija ir Vestfalija.

Amerikoje: tarp Bostono, Washingtono, D. C., ir Denverio.

Drėgnas, šaltas ir drėgnas karštas klimatas yra tiesiog pavojingas žmogaus sveikatai.

Todėl ir metų laikas, būtent, žiemos pradžia ir vasaros vidurys, visuomet mažina darbo našumą.

Gydyti tokią pacientę buvo

jam malonu

Garsus amerikiečių gydytojas Hufeland nepakęsdavo daug kalbančių pacientų.

Vieną dieną į gydytojo kabinetą atėjo moteriškė, kuri parodė ranką ir pasakė:

— Nusideginau.

Dr. Hufeland apžiūrėjo žaizdą, aprišo ir patarė ką toliau daryti.

Po dviejų dienų moteriškė vėl atėjo:

— Geriau, atsakė ji vienu žodžiu į gydytojo Hufelando klausimą.

— Tęskite toliau tą, ką anksčiau patariau, — pastebėjo gydytojas.

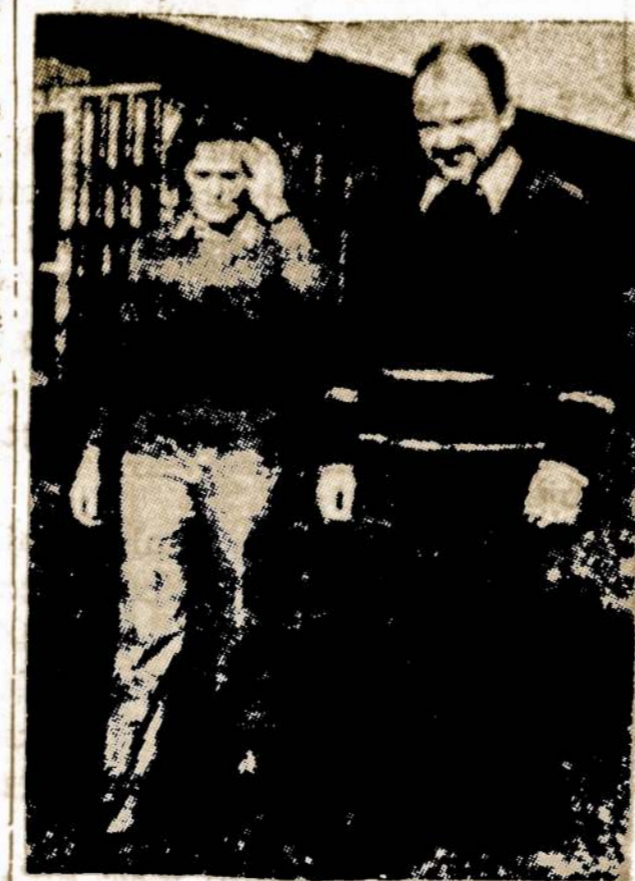
Šavaitei praslinkus, pacientė paširodė trečiu kartą. Ir vėl lakoniškai prabilo.

— Šėgyjau, kiek turiu tams-tai mokėti?

— Nieko,—sumurmėjo dr. Hufeland,—gydyto jus, gerbiamoji požiute, buvo tikras malonumas.

Politiniai distriktai Šveicarijoje vadinami kantonais.

Gražumu gloscomam ragai dygsta.

Naujasis Danijos premjeras Anker Joergensen su savo žmona Ingrida

PER
MANO
KOSTUVA

Gruožiui ateinant

Stai ir gruodis atpyškėjo, iš šiaurės tolimos, ir menuo nelaimės pradėjo. Naują ilgoką žadėjo. Gamta atrodo nusiminus. Mat, šaltis naikina žalumynus. Be gausaus kiekio saulės spindulių, Neliuko žydinčių gėlių.

Vieno tėvas bailys

— Gatvėje susitiko trys vaikai ir kiekvienas giriasi savo tėvų drąsa.

Vienas sako, kad jo tėvas tiek drąsus, kad su šautuvu vienas eina prieš mešką; kitas sako, kad jo tėvas medžioja vilkus pavieniai.

Tretysis vaikas sako: — Mano tėvas yra bailys.

— Kiti vak ai klausia, kokiu būdu bailumas pasireiškia?

Pastarasis vaikas sako: — Kai mano mama kur nors išvažiuoja toliau, tai tėvas bjo vienas miegot ir, tuojau pasikviečia nakvynėn savo kaimynę.

Garsus amerikiečių humoristas kartą pareiškė: — 'Aš mėgstu darbą tik tuomet, kai matau kitą žmogų dirbant.'

Kas prieš vestuves vien tik grožiu susižavėja, to daržus paukščiai ravėja.

Dabar keletą žodžių apie vaisius.

Vaisiai suteikia mūsų organizmui vitaminų, mineralų, cukraus, juose nėra visai riebalų.

Todėl bent vasaros laikotarpy valgykite kaip galima daugiau daržovių ir vaisių.

Juostelė ant skrybėlės atsirado viduramžių laikais, kai riteriai apvyniodavo aplink šalną savo merginos skepetaitę.

Kaip valyti gitarą?

Kurie turite gintarinių papuošalų, tai juos galite nuvalyti šiltu vandeniu ir muilu, pridėdant truputį amonijaus.

Paskiau nuplaukite švartu var, deniu ir nutrinti flaneliniu skuduru.

Kaip jį abaidė

Zinomas anglų rašytojas, pakviestas kalbėti viename bankete, pradėjo taip: — Nerono laikais vienas krikščionis laukė arenoje mirties. Meldėsi ir galvoje, kokiū būdu išgelbėti savo gyvybę. Arenon įleido didelį ir alkaną liūtą, kuris, pažvelgęs į savo auką, pradėjo artintis prie jos.

Kai jau buvo žingsnio atstume, žmogus pasilenkė ir ką tai pašnybždėjo liūti ausin. Ir nuo stabus dalykas! Gyvūnas sustojo, o paskiau nubėgo į kitą arenos pusę.

Nustebintas Neronas liepė atvesti krikščionį prie savo ložos ir paklausė jo apie žodį, kuris nubaidė liūtą.

Kankinys atsakė: — Pašnabždėjau tik tą, jog po puotos, kurią čia turės, jis bus priverstas pasakyti kalbą.

Praplėštas švarkas tuoj ir sutaisomas; o piktai žodžiai apibrėžia vaiko širdį.

Gyvulus — nebylus — niekam nepasiskus.

TRUMPAI PASAKIUS

Gydytojų nuomone, persivalgymas paskatina širdies priepuolius.

25 proc. šios šalies gyventojų įsivaizduoja, kad jie turi kokią nors ligą, kurios pas juos visai nėra.

New York, N. Y.

SLA ŠELPIA NUKENTĖJU-

SIUS DĖL POTVYNIŲ

1972 m. birželio mėn. antroje pusėje nepaprasti viesulai nusiaušė peitinę New Yorko valstiją ir rytinę Pensilvaniją.

Skauždžiai buvo paliesti lietuviai, gyveną Wyoming klynyje. Daugelis lietuvių Edwardsvilėje, Kingstone, Plymoutho ir Wilkes-Barre neteko savo namų bei asmenų turto.

Kadangi buvo pa'iesti šios vietos lietuvių Amerikoje nariai, SSLA centras ėnė rinkti iš vietos veikėjų konkretius duomenis apie nukentėjusius narius.

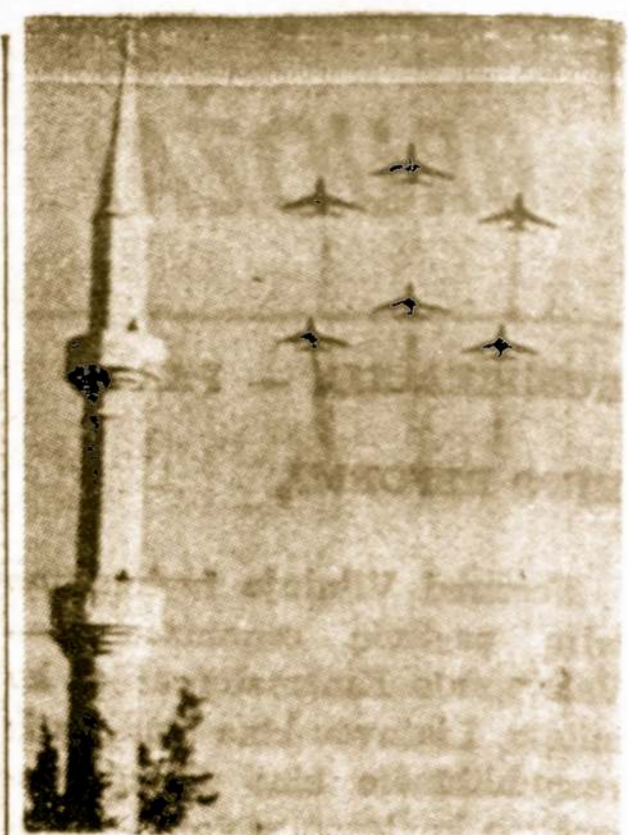
SLA Pildomoji Taryba savo 1972 m. lapkričio 13—14 d. d. suvažiavime Chicagoje, ištyrus reikalą ir apsvarsčius šelpimo galimybes, vienbalsiai nutarė valsiems dėl potvynio nukentėjusiems nariams sumokėti SLA draudimo duokles už vienerius metus (t. y., už 12 mėnesių), skiriant lėšas tam reikalui iš SLA Našlių - Našlių Fondo. Iš viso pašalpos skiriamos 56 nariams, nukentėjusiems dėl vėtros ir potvynio. —SLA Zinyba

Skirtingas klimatas

Californijos legislatūros narys Jesse Marvin Unruh laikė paskaitą Yale universitete.

Užbaigus jam kalbėti, kažkas paklausė: — Kodėl Californijoje yra tiek daug ekstremistų dešinėje ir kairėje pusėje?

— Mes turime įvairių skirtingų klimatų, kuriuose auga vaisiai ir kvailiaropės.

JAV-bės NATO apimtyje laiko čia savo karines pajėgas. Čia matome Amerikos lėktuvus, skrendančius virš Turkijos

Ar Atspėsite ŠIAS MĮSLES?

1. Mažas puodelis, skani kotelė?
2. Maža klėtėlė visa skatikiėliu dengta?
3. Mano tėvas tuį lygius laukus, tame lauke ažuolas, tame ažuole dvylika šakų, ant kiekvienos šakos keturios akelės?
4. Paukštelėlis, papurgalvis, aukštyn įekia kiaušinių dėti?
5. Ažuolėlis, šimtašakis, marčių mergų šaukia?
6. Kol maža buvau, žole žėliau, kaip užaugau, marčia tau jau?
7. Pamečiau žiedą po variniu tiltu, mėnuo rado, saulė gynainkino?
8. Dvi seselės sviestą skuta?
9. Tįjoba su svečiais pro langus išlindo?
10. Kas nutunka nepenėtas?

ATSAKYMAI: 1. Riešutas, 2. Aguona, 3. Metai, 4. Apynys, 5. Linas, 6. Ramunė, 7. Rasa, 8. Rogės, 9. Tinklas, 10. Ledas.

Stovi, kaip kelmas.

Gera proga — reta.

Vėją sėti, audrą pianti.

Vakarų Vokietijoje augant pramonei ir d'dėjant aplinkos taršai, smarkiai nyksta paukščiai. Čia matome Paukščių apsaugos draugijos narius, reikalaujančius, kad vyriausybė apsaugotų paukščius nuo iš-

CRANE SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
B. R. PIETKIEWICZ, Pres.
2555 West 47th Street — Tel. LAayette 3-108?
PLENTY OF FREE PARKING SPACE

5 1/4% 4 1/4%

mokamas už vieno mėn. Certificate sąskaita Minimum \$1,000.00

vaizdas sukūtas dvi lėtas mokamas už 12 mėn. sąskaita

PINIGAI ĮNEŠTI IKI 15 D. PELNO NUOSIMCIUS NUO 1 D. Dividendai mokami kas mėn. ir tiepo. 30% 31%

VALANDOS: FIRMAID V. KETVIRTAD 9 v. r. 21 v. v. ANTRAD. ir PENTAD 11 v. r. 13 v. d. — Praded. užsaryta

PATARIMAI

**KAIP UŽBĖGTI UŽ AKIŲ
ARTERIJŲ ARBA GYSLŲ
SUKIETĖJIMUI**

Kaip žinome, arterijos tai yra gyslos, kuriomis kraujas teka iš širdies į visas kūno dalis. Bent koks šių takų pakrikimas gali blogai atsiliepti į visą mūsų organizmą. Gitaip pastaiko ne taip jau retai.

Arterijas išstinka visokie nesu galavimai, dažniausia tai jų sukietėjimas, kurį vadiname sukalkėjimu arba skleroze ir pan.

Kai arterijos nebetenka šios svarbios savybės, tai ir cirkuliacija mažiau ar daugiau pakrinka, kas neišvengiamai sukelia grėsmę ilgesniam geros sveikatos išlaikymui.

Todėl arterijų sukietėjimas yra laikoma ypatinga rimta liga.

Arterijų sukalkėjimas vyksta labai lėtai, neretai siekiant net dešėtkus metų.

Patsai procesas apimtimis ir arterijų vietose esti gana įvairūs.

Tai reiškia, kad arterijų kalrijoje jų tinklo dalyje; gali paliesti tik mažą dalį, t. y. tik tam siplėsti labai plačiai.

Pvz., sukalkėjimas gali išimti į inkstų, smegenų, širdies, kojų ir t. t. arterijas, kuomet visos kitos pasilieka svaikokos.

Zodžiu, arterijų sukalkėjimas gali sukelti įvairių ligų, kurios visos be išimties esti labai rimtos ir itin sunkiai duodasi gydamos.

Apsisaugojimas nuo ligos yra tiksliausias gydymas, kurio rezultatai visuomet geri.

Medicinai jau pavyko surasti tikras apsaugojimo priemones ir nuo daugelio ligų, tačiau ne nuo visų.

Pastarojo laiko tyrimų daviniai jau pradeda praskleisti miglas, dengiančias širdies smūgio priežastis.

Tikrą arterijų šmotą arba gali išpastariesiems trim faktoriam ypatingai daug reikšmės teikiama. Apie šiuos čia plačiau ir užsiminsime.

Pirmiausia reikia aiškiai įsisaugoninti, kad visa, kas sukelia arterijų sukalkėjimą, neišvengiamai paruošia dirvą širdies smūgiui, nes, kol kraujagyslės visiškai sveikos, tol neįmanoma smūgiui pasireikšti.

Tikroji širdies smūgio priežastis yra ne kas kita, kaip tik sukalkėjusios karūnines arterijos, kurios maitina širdį ir nuo kurių priklausoma jos gyvybė.

Taigi išeity, kad šių arterijų sukalkėjimo išvengimas būtų tikroji priemonė apsaugoti nuo širdies smūgio.

Rūpestis, dažnas susijaudinimas, fizinis neveklumas ir paveldėjimo palinkimai laikomi irgi svarbiais šios ligos faktoriais.

Nutukimas, kraujo aukštasis spaudimas ir riebalų perteklius yra patys kaltininkai, vedantieji į arterijų sukietėjimą, taigi ilgai ir į širdies prieuolius.

Visoms šioms blogoms pasėkmėms vėrtėtų užbėgti už akių. K.

NAUJAS UNIJOS VADAS

Drabužių gamybos darbininkai Chicagoje naujuoju savo vadovu išsirinko Sol Brandzel.

14 PROKUBORO PATARĖJŲ

Naujas Illinois valstijos prokuroras B. Carey sekmadienį paskelbė, kad sudaryta 14 asmenų jo patarėjų grupė, pakviečiant tam reikalui atstovus iš teisių mokyklų ir pasižymėjusius advokatus.

Ir bėgantį vėselu šluba bėda paveja,

JUODA DUONAA

(PUMPERNICKEL)

Paimti:
1/2 puoduko vandens,
3/4 puoduko "cornmeal",
1 1/2 puoduko verdančio vandens,
1 1/2 šaukto druskos,
1 šaukštą cukraus,
2 šaukštus riebalų,
1 šaukštą kmynių.
Be to, paimti:
1 pakelį mielių,
1/2 puoduko vasardrungio vandens,
2 puoduku išvirtų ir sugrūstų aišaldytų bulvių,
6 puodukus baltų miltų (whole wheat).

Darbas. Išmaišyti šaltą vandenį į "cornmeal" ir gerai išmaišyti, sudėti į verdantį vandenį ir trinti iki sutirštės, vis maišant.

Paskui nuimti nuo ugnies, pridėti druskos, cukraus, riebalus ir knynus ir atšaldinti iki vasardrūngės temperatūros.

Tada mieles išleisti vasardrūngiam vandeny ir drauge su trintomis bulvėmis, sudėti į anksčiau paruoštą masę, gerai viską išmaišant.

Paskui, pridėti ruginius miltus ir pakarkamai "whole wheat", kad išūrbt gerą tešlą, maišant pirma mediniu šaukštu, o vėliau—rankomis.

Išdėti tą tešlą ant lentos parbarstytos miltais ir gerai ją išminkyti.

Tada įdėti į bliūdą, pateptą riebalais ir palaikyti šiltoje vietoje, kad pakiltų.

Vėliau, padalinti tą tešlą į 4 dalis, suformuoti iš jų 4 bakanėlius duonos ir sudėjus į paruoštą patilgas formas (loaf) — pastatyti šiltoje vietoje vėl, kad pakiltų.

MISRAINĖSU

ZUVIMI

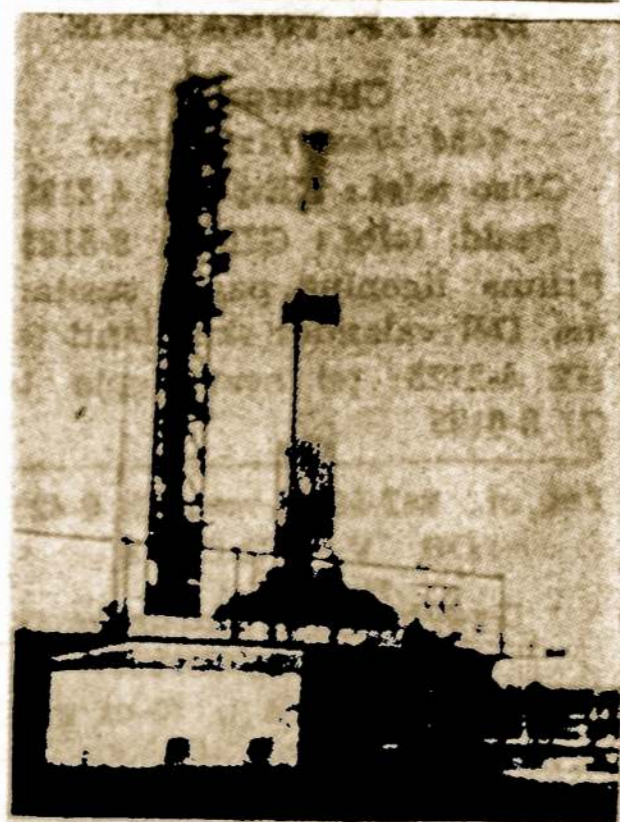
Paimti:
2 virtas bulves,
2 morkas,
1 burokėlis,
1 petražolė,
1/2 stiklinės pupelių,
1 svarą virtos ar keptos žuvies,
- ruginą agurką,
1/4 kopūsto galvelės,
21 kiaušinių,
1/4 stiklinės aliejaus,
druskos,
acto,
cukraus, pagal skonį.
Darbas:

Daržoves paruošti taip, kaip gaminama kiekviena misrainė. Petražoles bei salieras išvirti atskirai ir supiausčius prijungti prie misrainės.

Kopūstus supiaustyti smulkiai, pridėti druskos, ištrinti, palaistyti ir atskiesti actu ir palikti pusę valandos, kad išsimarinuotų.

Tada visas paruoštas daržoves bei supiaustytą atšaldytą žuvį gabalėliais, sumaišyti, sudėti anksčiau pagamintus kopūstus, prijungti druskos, aliejaus ir cukraus.

Šią misrainę papuošti marinuotais grybais.

Keli Europos kraštai sutarė bendromis pajėgomis leisti į erdvę satelitus. Čia matome raketų išmetėją ir raketą "Europa II"

Parinktos Mintys

Kas perkama yra daug pigiau negu tai, kas dovanomis gaunama. —Servantes.

Gera naujiena pėsčia vaikščioja, bloga—raita jodinėja. Dideli žmonės stovi lyg vieni—ši bokštai Dievo mieste. —Longfellow

Jos rankos buvo išsukinetos dantys kaip kaltai, o akys kaip žarijų puoda.

Tai yra gal net geriau

Kazys ilgai gretinosi prie vienos mergaitės, nes buvo ją rimtai išimylėjęs

Bet vieną gražią dieną mergaitė griežtai pareiškė, jog jo nemylinti ir kad išteko už kito, Kazys išėina į gatvę ir jį labai nusiminusį sutinka vienas pažįstamas:

— Klausyk, Kazimjerai, kas tau yra? Ko toks nusiminęs?

— Verčiau neklausk! Prieš valandėlę mergaitė kurį norėjau vesti, man galūtinai atsakė,

— Na ir kas iš to? Ar tai yra priežastis nusiminti?

— Tai man yra nelyginant, tikras mirties spredimos.....

— Nusiramink, mano mielas ir truputį pagalvok: tasai mirties spredimas dažnai būna lengviau pakelti negu viso amžiau kalėjimo bausmę,

Adv. Charles P. Kal

VEIKSMINGAS VISUOMENĖS

VEIKĖJAS GREITAI

UZMIRSTAS

Ponas Mikas Vaidyla buvo pašventęs visą gyvenimą dėl visuomenės veiklos. Jis yra ir buvo gabus vyras, įžymus rašytojas. Jei jis nebūtų pasišventęs lietuvių tautai ir lietuvių kultūrai Amerikoje, gal būtų buvęs turtingas žmogus. Bet jis gyvenime nesiekė turto, tačiau jis pašventė savo jaunystės energiją, gabumus ir jėgas dėl tautiečių.

Jis ne tik buvo gabus ra-

šytojas, bet labai pasižymėjęs ir biznio srityje. Jis buvo visų mylimas, nes jis turėjo vieną tikslą širdyje, kad lietuvių mokslas ir kultūra būtų žymiau išvystyta ir išlaikyta ilgai ateičiai.

Kada jį ištiko nelaimė, man rodos, kad lietuvių visuomenė greitai užmiršo jo nuveiktus darbus.

Mikas Vaidyla yra užsitarnavęs paramos, daugiau negu koks kitas lietuvis ar lietuvis.

Jam yra skaudu gulėti lovoje, o jo artimi buvę draugai neatjaucia jo skausmų.

Advokatas Charles P. Kal

Linksmiausių Kalėdų Švenčių LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

Linkiu visiems SLA nariams, Sandaros skaitytojams ir visiems Amerikos lietuviams.

Tegul šios šventės mus dar labiau paskatina svarbiems darbams mūsų draugijoje ir organizacijose.

EUPHROSINE MIKUZIS, SLA Išdėminkė

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Laimingų Naujųjų Metų

TEPRASKAIDRINA KASDIENINIO PILKO GYVENIMO RŪŠKANAS IR TAS PAVASARISKAS PRIŠIKĖLIMAS TEBŪNA GAIVUS, SKAIDRUS VISŲ MANO ARTIMŲJŲ, DRAUGŲ ir PAŽISTAMŲ DARBARTIES BEI ATEITIES GYVENIME.

JONAS JANULAITIS,

LINKSMŲ ŠV. KALĖDŲ

linki visiems savo klientams ir draugams

Adv. Charles P. Kal

Visiems Mūsų Draugams, Klįjentams

Šių Kalėdų Švenčių LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

ALGERD BRAZIS

Savininkas

Al's Hiltop Lounge

8514 Roberts Road

Oaklawn, Illinois

Linksmų Kalėdų Švenčių!

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

Visiems Lietuviams Linkime.

Lietuvių Moterų Piliiečių Lygos

Valdyba ir Narės

SVEIKINAME VISUS LIETUVIUS

Linksmų Kalėdų Švenčių! LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Visiems Chicago Lietuvos ir Narės

PASALPOS KLUBAS

AMERIKOS LIETUVIŲ PILIECIŲ

PASALPOS KLUBO VALDYBA

LAIMINGŲ

NAUJŲ METŲ!

Linki Visiems Nariams ir Bičiuliams

"KRIVULĖS" VALDYBA

SVEIKINAME ANTANĄ ir MARYTĘ WALSKIUS

Laimingų Naujų Metų

XAVIER ALFRED ir GENĖ STASHIUS,

Cinnaminson, N. J.

ANAIŠ LAIKAIS

APIE KUDIRKOS NAUMIESTĮ

Prieš 400 metų toje vietoje buvo kaimas

Naumiestis, Suvalkijoje, kuris nepriklausomos Lietuvos laikais tapo pavadintas Kudirkos Naumiesčiu, yra vienas jaunesniųjų miestų Lietuvoje.

Maždaug prieš 400 metų toje vietoje buvo kaimas su astuoniais ūkininkais ir smukle.

Laikui bėgant, tas kaimas išsiplėtė, jame atsirado prekybos namai, dirbtuvėlių, administracijos įstaigų, taip, jog 1643 metais Naumiesčiui jau buvo suteiktos savivaldybės teisės.

Miestelis įgijo ir nuosavą mokesčių, jiems leista kurti amatininkų draugijos, statyti maldūnas, smukles. Tapo įvesti turgai.

Taipgi buvo leista išsirinkti ir burmistrą.

Miestelis gijo ir nuosavą herbą, kurio viduryje buvo elnio galva su plačiais ragais.

Atidaryta taipgi ir mokykla vaikams.

Naumiestis atvyko daugiau amatininkų, netgi vokiečių.

Buvo įsteigta dėtinė ir alaus daryklos, o gretimame dvare — išauginta apie 10,000 šilkamedžių, iš kurių buvo gaunama gana gero šilko.

1800 metais Naumiestis turėjo jau porą šimtų pastatų ir pusrečio tūkstančio gyventojų.

Kilęs 1803 metais gaisras sunaikino apie pusę ar daugiau namų.

Tačiau miestelis greitai atsigriebė po tos nelaimės ir jau 1835 metais turėjo nemažai mūrinių namų ir artį 6,000 gyventojų.

Pabaigoje perėjo šimtmečio Naumiestyje apsigyveno dr. Vincas Kudirka, "Varpo" leidėjas. Ten jis parašė daug satyrinių straipsnių, pašiepiančių rusišką biurokratiją ir despotizmą.

Naumiesty begyvendamas dr. Kudirka parašė ir himną "Lietuva Tėvynė Mūsų".

Didįjį varpininką šis miestas tinkamai pagerbė.

1934 metais, tas miestas buvo pavadintas jo vardu — Kudirkos Naumiestis.

Erdvioje miesto aikštėje pastatytas dr. Vincui Kudirkai paminklas.

Per I-ąjį Pasaulinį karą, vokiečiams besitraukiant 1943 metais, tame mieste ir aplink jį įvyko smarkios kautynės, dėl kurių ir miestas smarkiau nukentėjo.

Sudėgė ir medinis istorinis namukas, kuriame dr. Vincas Kudirka gyveno, kūrė ir mirė 1898 metais.

KERNAVĖS PILIŠKALNIS

DAUG KĄ PRIMENA APIE

SIOS VIETOVĖS PRAEITĮ

Jau 1063 metais minimas

Jos vardas anų laikų kronikose

Šiandien mažai kas beprisimena apie Kernavę, dešiniame Nerės krante, tarp Vilniaus ir Kauno.

Kernavė pirmą kartą suminėta istoriniuose užrašuose 1063 metais.

Vienas užsieniečių keikautojas, plaukdamas Nerės upe, sustojęs Kernavėje ir ten užtikęs sodybą ir šventovę, apsupą aukštais medžiais.

Vėliau Kernavei teko suvaldinti svarbų vaidmenį.

Jos valdovas Traidenis (1270 — 1282) tampa Didžiuoju Lietuvos Kunigaikščiu ir Kernavėje įkūpija visos valstybės sostinę.

Nuo to laiko prasidėjo jos žydėjimas.

Cia iškilio tvirta pilis, gražūs rūmai, kuriuose įvyko iškilmingos Traidonio dukters vestuvės su možūrų kunigaikščiu.

Perkėlus sostinę į Vilnių, politinė Kernavės garbė aptemo, bet ji pasiliko svarbus strateginis punktas sulaukymui kryžiuočių nuo užpuolimų Vilniaus iš vakarinės pusės, pasinaudojant Nerės upės vandens keliu.

Kryžiuočiai verždamiesi į rytus išnaikinti pagonis, 1365

Hartfordo seksteto svajonės dalyviai: Martha Langford-Varnaitytė, Dorothy Gužauskaitė, Nina Stasaitienė, Geraldine Ganzer-Sintautaitė, Aldona Stasiukevičienė-Sinkevičiūtė, Elzbieta Liūdžiuvienė. Vidury seksteto dirigentas muz. Jonas Beinorius.

metais, sudėgino Kernavę, bet Vytautas Did. vėl atstatė pilį ir Vėliau, 1390 metais Ragainės komptūras Burgard von Monsvield su didele kariuomene užpuolė Kernavę, apsupto iš visų pusių ir ją sudėgino.

Užsilikusios sienos buvo išgriautos ir suligintos su žeme, o gyventojai tapo išžudyti arba išvežti vergijon.

Bet Kernavė ir po šios nelaimės atsipeikėjo.

Pasak padavimų, toje vietoje surado prieglaudą paskutinis krivių - krivaitis Lizdeika, kuris nenorėdamas patekti į kryžiuočių rankas, susidėgino save ant laužo.

Tas midus prilygdavo geriausiems Vengrijos vynams ir buvo garsus visoje Europoje.

Midaus turėjo pasigaminę apščiui ūkininkai ir didžiūnai, kurie vašindavo iš tolimų kraštų atvykusius riterius bei pasiuntinius.

Jo buvo gaminama įvairiausių rūšių, bet žinomiausias buvo Kauno midus, vadinamas 'Balta liepa'.

Apie midų rašė ir Adomas Mickevičius savo poemoje 'Ponas Tadas'.

Senovės lietuviai midaus gaminavo kelių rūšių: stipresnį ir silpnesnį, kitaip vadinamą — 'dvigubu' ir 'trigubu' midumi.

Rūšys priklausydavo nuo įvairių šaknelių ir prieskonių priedo.

Iki antrojo Pasaulinio karo, ypač Zemaitijoje, midus buvo plačiai mėgiamas ir laikomas tradiciniu vaišingumo lietuvių ženklui.

Antroje 16-to šimtmečio dalyje į Lietuvą buvo atgabena

nemažai knygų iš įvairių Vakarų Europos kraštų.

Tam tikri mokslininkai, susipažinę su svetimomis kalbomis, panaudodavo suinktas iš tų knygų žinias, praktiškais tikslams.

Pvz., 1569 metais Lietuvoje pasirodė italo gydytojo Rusceliego parašytas veikalas "Apie žolių naudojimą gydymo tikslams".

Iš Okupuotos Lietuvos

Biurokracija vedybų biure

Jauna porėlė Vilniuje nuėjo į vedybų registracijos biurą.

Mergina buvo atvykusi iš Kedainių ir neturėjo leidimo pastoviai apsigyventi Vilniuje.

Biuro pareigūnas pareiškė vyrui:

— Mes tuokiami tik vilniečius, Jūsų sužadėtinė turi pirma prisirašyti — registruotis Vilniuje. Jaunieji nuėjo į namų valdybą.

— Mes galime priregistruoti tik žmoną. Pirmą apsisveskite — pasigirdo nuosprendis.

Nieko nepagalbėjo nei aiškinimai, nei prašymai.

Tik nubėgus į aukštesnes įstaigas pasisekė apeiti tą biurokratizmą ir susituokti.

Brockton, Mass.

Pasikeitė 'Tėvynės Garsų'

radijo laikas ir stotis

Prieš kelias savaites pasikeitė 'Tėvynės Garsų' lietuvių radijo valandos laikas ir stotis.

Anksčiau Hartforde ir plačiose apylinkėse lietuvių radijo valandų girdėdavome iš stoties WKSS-FM, banga 96, iš Hartfordo — Merideno nuo 9 val., o vėliau net nuo 10 val. vakare sekma-

dieniais. Šis laikas buvo labai nepatogus, tad lietuvių radijo val. vedėjas Algimantas Dragunavičius surado kitą stotį ir patogesnę laiką.

Dabar lietuvių radijo žinias, skelbimus, dainas, muziką, paskaitėles kultūrinėmis temomis girdėsime iš stoties WRYM-AM, banga 840, iš New Britaino, Conn., nuo 12 val. iki 12:30 val. dieną šeštadieniais, bet tik pusę valandos. Tačiau tikimasi, kad ilgainiui 'Tėvynės Garsų' lietuvių radijo valandos vedėjas 'išsikovos' vėl visą valandą.

Be to, lietuvių radijo val. vedėjas pranešimus ir kitą medžiagą prašo jam siųsti iki ketvirtadienio vakaro, nes žinios

SANDARA

ir visa programa turi būti rašoma ir juostelė ir perduodama stoties čia.

'Tėvynės Garsų' vedėjo adresas yra šis:

Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd., Hartford, Conn. 06114; tel.: 249-4502.

Jonas Bernotas.

NEW BRITAIN, CONN.

ROMAS BUTRIMAS UŽĖMĖ

KONTROLIERIAUS VIETĄ

Džiugu, kai matai, kad čia vienas, čia kitas naujųjų ateivių sūnus ar dukra pakviesti užimti aukštas vietas. Nagi štai vėl vienas — tai Romas Butrimas, Vlodo ir Marijos Butrimų sūnus, yra kontrolierius, didele liame, visoje Amerikoje turinčiame daugelį krautuvijų, centre 'Fabrics National' kompanijoje, New Britaine, Conn.

Be šių atsakingų pareigų, Romas Butrimas lietuvių plačiajai visuomenei yra žinomas, kaip dažnas orkestro vedėjas. Jo orkestras, žinoma, ir jis pats groja lietuvių parengimuose, duodamas ir lietuviškų melodijų.

Gyvendamas New Yorke, R. Butrimas yra lankęs ir baigęs miesto kolegijoje saskaitybą, N. Yorke R. Butrimas priklausė Lietuvių Atletų klubui ir 13 metų žaidė futbolą. Dabar čia, New Britaine Centralinėje kolegijoje tęsia mokslą, mojędamas įsigyti magistro laipsnį.

R. Butrimas yra vedęs Birutę, R. Butrimas yra vedęs Birutę, R. Butrimas yra vedęs Birutę, R. Butrimas yra vedęs Birutę.

Skubeikaitė. Juoda, augindami du sūnus, neseniai susilaukė ir dukrytės. Sūnūs jau lanko New Britaino Lituaništinę mokyklą. Dabar Romas ir Birutė Butrimai persikėlė į naujus nuosavus namus Kensingtone, Conn. Gi pastaruoju metu Birutė Butrimienė įsijungė į New Britaino, muz. Jono Beinoriaus vadovaujamą, sekstetą 'Svajonė', kaip altas.

Jonas Bernotas.

Jonas Bernotas.

Jonas Bernotas.

PASIKALBĖJIMAI

VILNIUJE

— Tėveli, kas išgalvojo komunizmą?

— Mokslininkai.

— O kodėl pirmiausia neišbandė ant šunų?

— Koks yra skirtumas tarp laisvės Vakaruose ir liaudies respublikose?

— Vakaruos žmogus, pasinaudojęs laisve, pasilieka laisvas r. tiolius.

Maisto krautuvėn įeina moteriškė ir klausia:

— Ar nebūtų galima kaip nors gauti mėsos?

— Ne, pas mus nėra pieniškų produktų, o mėsos nėra anoje gatvės pusėje.

O yra daug tokių ligotų lietuvių, besisstengiančių, kiek įmanant, išsinepti iš lieuvybės.

— V. Kudirka.

Geroju visados galima daug gauti.

Vakarų Vokietija prieš rinkimus. Abidvi didžiosios partijos kiekvienu atskirai sutarė plačiai naudoti televiziją netrukus įvykstančiuose rinkimuose

Chicago Savings and Loan Association

6% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$5,000 OR MORE Two Year Maturity	5 3/4% PER ANNUM ON CERTIFICATES OF \$1,000.00 One Year Maturity	SHORT TERM 5 1/4% PER ANNUM 3 or 6 month term Minimum \$1,000.00	5% PER ANNUM ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS
---	--	--	---------------------------------------

Chicago, Taupymo Bendrovė turi įvairiausių moderniškai įrengtų taupymo skyrių, lengvas privažiavimas, greitas patarnavimas, net du kiemai automobiliams pastatyti, saugumo dėžutės ir kitoki parankumai. Chicago, Taupymo Bendrovė yra ne tik lietuvių sostinės, bet ir visų Amerikos lietuvių ir jų organizacijų centras. "The Presidential Room" puiki vieta organizacijų susirinkimams bei mažiems banketams teikiama veilti.

- ★ AR JŪSŲ NAMAS YRA DĖL JŪSŲ SEIMOS PER MAZAS?
- ★ AR JŪSŲ PECIUS YRA PER SENAS?
- ★ AR JŪS NORITE, KAD JŪS IR JŪSŲ SEIMA ATEINANT VASAROS KARSČIAMS KVEPUOTŲ GRYNŲ ŠALTU ORU?

CHICAGO TAUPYMO IR SKOLINIMO BENDROVĖ dėl bile kokių jŷsŲ namo pagerinimŷ duoda paskolas nuo \$500.00 ir daugiau tinkamomis išlygomis. O gal Jums yra reikalingi pinigai dėl kitokiŷ reikalŷ? Ar jŷl neturite nuosavo namo ir jums nusibodo mokŷti aukštas nuomas, įsigykite nuosavus namus.

BILE KOKIAIS FINANSINIAIS REIKALIAIS KREIPKITĖS Į:

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSN.

Philomena D. Pakel, President

6245 So. WESTERN AVE.

TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 8, Sat. 9 to 12:30

KNYGOS LIETUVOJ PASIRODĖ PRIĖŠ 400 METŲ

Antroje 16-to šimtmečio dalyje į Lietuvą buvo atgabena

E U D E I K I S

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

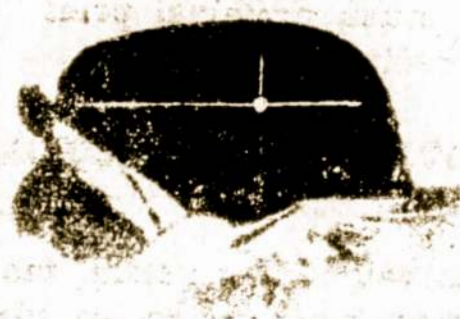
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS Laidotuvių Direktoriai

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 West 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345 - 6

1410 South 50th Avenue, Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108 - 9

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

Aikštė Automobiliams Statyti

LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR VYT. TAUHAS

Gydytojas ir Chirurgas
Bendra praktika, spec. Moterų ligos

Ofisas: 2652 West 59th Street

Tel.: PR 8-1223

Val.: pirmad., antrad., trečiad., ir penkt. 2-4 v. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS

Chirurgas

2454 West 71st Street

Ofiso telef.: HElock 4-2123

Rezid. telef.: GILbca 8-6195

Priima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti tel. HE 4-2123; jei neatsiliepia, tel. GI 8-6195.

Tel. of.: 847-5800; rez. PR 6-4250

DR. V. VILEIŠIS

Gydytojas ir Chirurgas

758 West 35 Street

(Kampas Halsted ir 35-os gat.)

Priėmimo val. kasdien 1-4 p.p. ir 6-8 v. v. Šeštadieniais 1-4 p.p.

Trečiadienį ir sekma. uždaryta

DR. ANNA BALIŪNAS

Akių, Ausų, Nosies ir Gerklės Ligos. Pritaiko akintus

2858 West 63rd Street

Ofiso telef.: PROspect 8-3229

Rezid. telef.: WALbrook 5-5078

Val.: kasdien nuo 10-12 val. ir ryto ir nuo 7-9 v. v. Treč. uždaryta. Kitu laiku susitarus.

DR S. BIEŽIS

Telef. PROspect 7-1717

Gydytojas ir Chirurgas

3148 West 63rd Street

Val.: kas dieną po pietų 1-3 vak. 7-8; tiktai antrad. ir penkt. Treč. ir sekma. ofisas uždarytas

Rez. 3241 West 66th Place

Phone: REpublic 7-7866

DR. P. STRIMAITIS

Gydytojas ir Chirurgas

Bendra praktika ir chirurgija

Ofisas 2750 West 71st St.

Tel. 925-8296

Val.: 2-8 val. vak. Penktadien. dieniais ir trečiadien. uždaryta

10-12 ir nuo 2-8 v. v. Sekma.

SVEIKATA BRANGUS TURTAS

Dr. A. J. Guasena

DANTIES SUDĖTIS

Dantis yra gana stebuklingas gamtos padaras, jis panašus į balto kaulo gabalą.

Dantys yra labai žieti, nes kiekiausiai maista kramtant, jie nėra pažeidžiami bei suardomi. O kramtymas gi pasikartoja diena iš dienos ir net per visą gyvenimo eigą.

Dantų amžius priklauso nuo paties žmogaus.

Juo geriau juos prižiūrėsi, tuo ilgiau jie tarnaus, veik visą gyvenimą, o neprižiūrint — netarnaus nė pusės žmogaus amžiaus.

Dantis yra tvirtas, tamprus kaulo gabalas, kurio, kaip sakytą, nepajėgia sužaloti net ir rupiausio maisto kramtymas. Bet visgi mūsų akiai nematomai priešai — mikrobines bakterijas, besiveinančios nešvarioje burnoje, atlieka ardyimo darbą ir visai trumpu laiku dantis sugadina, bei juos išpuodo.

Dantis susideda iš trijų dalių. Viršutinė dalis, išsikišusi iš desnų, smegenų, vadinama vainiku, apatinė, giliai desnoje — šaknimi, o trečioji dalis, jungianti šaknį su vainiku, vadinama kaklu. Visi priešakiniai dantys turi tik po vieną šaknį. Užpakaliniai, prieškrūminiai ir krūminiai, turi po dvi ir net po tris šaknis.

Vainiko išorinė dalis balta, aistriai blizga, lyg tai būtų perlas, emalė vadinama. Ji sudaryta iš kiečiausių, tvirtiausių, mineralinių druskų ir yra tvirtesnė už visus žmogaus kūno kaulus.

Emalė apsaugo dant kietą maistą kramtant, o taip pat jį saugoja nuo ardančių bakterijų peru, kurie nešvarioje burnoje veisiasi, auga ir plina visu ryžtumu — greičiu.

Po emalės sluoksnio yra minkštesnė kaulo dalis, dentina vadinama. Dentina yra daug minkštesnė už emalę ir puvimui perėjus pro ją, dantis greitai bakterijų suardomas.

Dentina sudaro didesniąją danties dalį, o danties šaknies entiną dengia kietesnis kaulo sluoksnis, Cementum vadinamas.

Tarp šaknies ir žandikaulio yra kaulo plėvė, kuri jungia šaknį su žandikauliu ir mašina dantį iš išorinės pusės kraujagyslių pagalba, lygiai taip, kaip, kad pulpas jį maitina iš vidinės pusės.

Sioji kaulplėvė atskiria dantį nuo žandikaulio, todėl galima dantį pašalinti — išrauti.

Jeigu jos nebūtų, tai dantis suaugtų su žandikauliu, ir tokį dantį šalinant, reiktų išplėsti net su dalimi žandikaulio.

Zandikaulį ir desnas dengia šviesiai rausva gleivinė plėvė, kurios laisvoji dalis yra prikibusi prie danties ir ji vadinasi gingiva.

Sioji dalis dantų desnų dažnai būna užgauta, sužeista ir apkrėsta infekcijos, kas dažniausia atsitinka nešvarioje burnoje, o to viso paseka — desnų liga, gingivitas.

Sveikas dantis spindį kaip perlas, o nesveikas, negyvas — pakeičia savo spalvą ir lieka tamsus, negražus, net pasidaro infekcijų sukėlėju ir širdies įvairių sutrikimų.

Gerai dantys užlaikyti, nors negyvi, sykliais daugelį metų tarnauja.

Rodos, prieš keletą dešimtmečių negyvus dantis rove be atodairos, nes buvo konstatuojama, nes buvo galvojama, kad visi begyviai dantys yra vidaus ligų pradiniai židiniai.

Nūdien nėra taip daroma. Tam kelią pastoję X-Ray spindulių peršvietimas, nes tuo būdu aiškiai matoma, kurio danties šaknis turi infekcijos židinius ir kurio neturi.

Taipgi X-Ray spindulių pagalba surandama, kurie begyviai dantys galima palikti dar ilgai metų tarnybai.

Dantėje yra kambarėlis su kanalėliu, kuris pripildytas minkšta, jautria medžiaga pulpa vadinama.

Pulpas sumontuotas iš kraujagyslių, dirgsmių, kapiliarų, arterijų, venų ir jungiančių aodinių.

Todėl r pūvančių dantį skauda, iš jo vidaus ir kraujas bėga, kai pūvimas pasiekia vidaus dantio dirgsmius.

Tuomet dantų gydytojui lieka tik dvi išeitys: viena — dantį išrauti, o antra — dirgsmius išimti ir kanalėlį sterilizuoti tam tikra antiseptine medžiaga ir jį užpildyti gutta percha sones, vadinama medžiaga.

Reikia žinoti, jog dantų šaknis tiesiog betarpiai susodintos į žandikaulį. Taip nėra.

Tarpe šaknų ir žandikaulio yra audinių ir plėvės sluoksnis, kuris iš vienos pusės stipriai priaugęs prie šaknies, o iš kitos pusės prie žandikaulio.

Plėvės užduotis — neleisti dantui išklibti, o kietesnį maistą kramtant.

Būtinai žinoti, kad kiekvienas tvirtesnis suaugusio žmogaus dantų skandimas pagauna 160 svarų spaudimo jėgą ir sykliais net daugiau, o vaikų tarp 12 ir 14 metų — apie 60 ir 80 svarų.

Kiekvienas dantis turi alikti jam skirtą uždavinį.

Zinokime gerai, kad žmogaus organizmo mašinerija yra viena iš tobuliausių pasaulyje — iki šiol dar nepavyko kitos tokios sumontuoti net ir geriausiems šių dienų inžinieriams.

Bangeiji, prižiūrėkime savo dantis, nes jie turi atlikti gana svarbų darbą — gerai maistą su kramtyti, kad viduriuose būtų gerai išsvirkintas ir asimiliuotamas.

Geras vidaus organų maisto suviršinimas yra pasėkmė ne tik vaikų, bet ir suaugusių žmonių viso kūno sveikatingumo!

APIE KAIKURIAS 'GŪŽIO' LIGOS YPATYBES

'Gūžys' arba 'pakaklė', (goitre), kitaip vadinama Bazedovo liga, yra žmogaus kaklo pūša-kyje ištinimas bei išsipūtimas, kurį išsukia padidėjusi skydinės liauka.

Si liauka randasi tarp odos ir priešais kvėpavimo gerklės; ji kai žmogus būna sveikas, yra ne didelė bei išoriniai nepastebima. Tik kartais pas moteris laikinai padidėja mėnesinių laikotarpiu ar neštumo periodo.

'Gūžys' pasireiškia dvejų pavidalų: paprastas gūžys ir eksof talminis. Pastarasis rišasi su ypatingu nevingumu, nemiga, širdies veikimo sukrėtimu; rau- menų susilpnėjimu; virškinimo sušlubavimu.

Paprastas gūžys išsukia gerklės lokalinį išsipūtimą; ryškiai pastebimą ir galintį būti skausmingu nespaudžia ir kvėpavimo gerklę bei kitas svarbias kaklo vietas.

Kaip taisyklė, gūžys yra tam tikrų vietovių liga, pasitaikanti visose pasaulio kontinentuose, bet labiausiai kalnuotų sričių

Lietuvių Prekybos Rūmų susirinkimo dalyviai iš kairės į dešinę: Albinas Kurkulis, dr. Ferdinandas Kaunas, Kazimieras Oksas, advokatas Povilas Zumbakis, B. Hanrahan, Vincas Kačinskis, Aldona Kačinskienė ir Charles P. Kal. Nuotr. V. Noretkos

slėniuose. Ji yra išsiplešusi kai kuriuose Šveicarijos kantonuose, Italijos Alpėse, Vokietijos, Schwartzwalde, Indijos Himalajuose, Anglijos Peak apskrityje.

Gūžys pasireiškia ir vidurinėse JAVIbių valstijose, ypatingai Michigan valst. bei kitose nuo ledynų tolimesnėse vietovėse.

Yra paplitusi nuomonė, kad gūžiu susirgimas atsiranda todėl, kad geriamame vandenyje stinga jodo, bet kadangi 'pakaklė' susirgimai būna ir kitose vietovėse, kur gyventojai vartoja jodu sustiprintą druską ar gauna jodą ir geriamam vandenyje, tai pasaroju metu medicina ieško gūžio ligai kitokių priežasčių.

Galimas dalykas, jog dėl susirgimo yra kalti kažkurie mikroorganizmai ar parazitai, kurie užplūsta vietos vandenį.

Yra žinoma, jog persikėlę į naują vietovę, gūžiu sergą paprastai pasveiksta, o pakaklė sergą 'pavojingą' vietovę persikėlę iki tol sveiki žmonės.

Būdinga, kad liga dažnai reiškiąsi pas moters, negu kad pas vyrus.

Pavojingose vietose gūžys jau atsiranda pas 8 — 12 metų jaunimą, tačiau auga labai pamažu rdels liaukos liaukos išsipūtimas pasireiškia tik po daugelio metų.

Paprastai dešinioji auglio pusė pasidaro didesnė.

Normaliai nejauciama jokių skausmų ar bendram sveikatingumui kenkimo.

Kai kada, kai paprastas gūžys šiek tiek padidėja, tai pasėkoje to pasikeičia ir žmogaus balsas, tapdamas užkimusiu ir labai dusliu.

Kartais net būna sunku kvėpuoti ar maistą praryti.

Norint apsaugoti nuo gūžio, visų pirma reikia laiku nuo laiko išgerti vandens su juodu ir išstiprinta druska.

Vaikams pavasarį bei rudens metų 10-ties dienų bėgyje duodama gerti vandenį atskiesti keli lašukai jodo.

Kai gūžys jau yra pasireiškęs, gydymui vartojamas, vadinamas Lugol'o jodo preparatas.

Jei ši priemonė neatneša pagerėjimo, bandomas skydinės liaukos ekstraktas.

Gūžys gali būti pašalintas ir operacijos būdu, tačiau tokiais atvejais po operacijos reikia ilgesnį laiką gydytis, kad priverstų liaukos likučius gaminti organizmui reikalingą sekreciją. Kitaip gali atsirasti nepageidautini reiškiniai, labai žalingi sveikatai.

Klausimas ir Atsakymas

KAIP GYDYTIS NUO SLOGOS?

Sloga, arba kaip daugelis vadiną iš angliško — 'šaltis', yra įkryrus reiškinys.

Nors prieš slogą nėra tinkamo maisto, tačiau tam tikromis priemonėmis sloga galima palengvinti ir greičiau pašalinti.

Slogą sukelia organizmo apsilpimas, persišaldymas, sušalimas kojų, staigus pasikeitimai oro temperatūroj.

Visos tos aplinkybės suteikia prielankių apyvostų įsibovimui 'virusų' sparčiai vystytis ir sukelti visokių komplikacijų.

Be vaistinės gaunamų piliulių, slogos gydymui reikia naudoti ir namines priemones.

Gerai prieš einant gulti išsimaudyti karštoje vonioje, vengiant persišaldymo, išgerti karštos arbatos su citrina ir paimti aspiriną.

Taip pat naudinga yra skalauti gerklę tinkamais antiseptikais.

Bet niekad negydykite slogos alkoholiu!

Alkoholis sumažina kūno atsparumą.

Tą patį galima pasakyti ir apie rūkymą.

Vietoje to, panaudokime daugiau piliulių, kuriose yra vitaminas C.

Taip pat šaltesniam orui esant, kad ir vasarą, dėvėkime šiltesnius drabužius.

SENOVĖS VAISTAS, TAPO DABAR PRIPAŽINTAS GERAMEDICINOS PRIEMONE

Seniau dažnai tekdavo nugirsti tokį posakį: 'Jis kalba tar-tum durnaropių prisivalgęs'. O kas gi yra toji durnaropė? Tai augalas, priklausas prie tos pat rūšies augmenijos, iš kurios gaunamas plačiai vartojamas šiais laikais labai svarbus vaistas — beladonna.

Pasirodo, jog mūsų tėvai ir seneliai jau žinojo apie tai vais-tiną, pirma negu jis tapo oficialiai pripažintas šių laikų medicinoje.

Durnaropių žali lapai buvo vartojami prašalinimui paviršutinių skausmų rankose, kojose ar kitose kūno dalyse, o taip pat ir nuo reumatinių skausmų.

Šis išdžiovinų žiedų buvo išimami juodi, raudšlėti grūdė-liai, panašūs į inkstą, kuriuos sumaldavo ir paskiau išgerdavo apsigynimui nuo skausmų vi-duriuose.

Tų miltelių veikimas yra panašus į veikimą dabartinės beladonnos — jie apmalšina nervų ir tempia, jautrumą ir sumažina rėgščių (acid) kiekį skilvy ar žarnose.

Bet per daug pėmus tų milte-lių, jie tampa nuodais ir nuo jų žmogus ne tik apkvai-šta, bet gali ir pavojingai su-sirgti.

Panašiai yra s su beladonna.

Taigi, kaip matome, mediciniškų gudrybių jau buvo patyrę ir mūsų proėviai prieš eilę šimtmečių.

VAISTAI, KURJE PADEDA VIRŠKINIMUI

Kas valgo daug vaisių, tas re-tai kada turės vargo su virški-nimu.

Vaisiai turi savyje tokių sul-dinų, kurios padeda skilviui 'su-malti' patekusias į maisto dalis, ar tai būtų mėsa, duona, daržovės, žuvis ar kitkas.

Bet vaisius irgi reikia gerai sukramtyti.

Kuomet juos valgome greito-mis, jie pradeda rūgti skilvyje ir neatlieka savo uždavi-nio.

Verta Žinoti Jog ...

Inkstai atlieka gausų ir

komplikuotą darbą

...Vienas mūsų skaitytojas, gyvenęs Brooklyne, N. Y.; klausia: sia:

'Malonėkite paaiškinti kokias pareigas atlieka inkstai ir kaip juos saugoti nuo pakrikimo. Už suteiktas informacijas būsiu dėkingas'.

A T S A K Y M A S

Inkstai yra savotiška ir komplikuota laboratorija.

Jie palaiko vandens balansą mūsų kūne; bevirškinant valgi; atsiranda daug nuodingų elementų kurie patenka į kraują. Inkstų užduotis iškosti kraują ir prašalinti tuos nuodus.

Inkstai taipgi reguluoja kraujo spaudimą ir raudonųjų kraujo ląstelių produkciją. Inkstai be paliovos reikalauja kraujo ir skysčių.

Todėl kasdienai privalome išgerti nuo pusantro iki dviejų kvortų skysčių.

Skysčiai atskleidžia nuodus kraujuje ir inkstams būna lengviau juos iškosti ir paleisti į šlapimo pūslę.

Inkstų apsaugai nevartokime per daug alkoholinių gėrimų, ne valgykite apgedusių maisto produktų.

Odos išdžiūvimas, greitas nuovargis, skausmas viršutinėje nugaros dalyje, sumažėjimas prakaitavimo gali būti įspėjimas apie įsivyravusią ligą inkstuose.

KAIP PO VALGIO PASIREIŠKIA NENORMALUMAI

Dažnai atsitinka, jog po valgio kai kurie asmenys pajunta svaigulį galvoje, sunkumą skilvyje, zvimbėjimą ausyse; klausos sumenkėjimą pas asmenis; kurie yra alergiški arba predaug jautrius kai kuriems maisto produktams.

Anksčiau buvo manyta, jog viso to priežastimi yra skilvio ar kepenų sušlubavimas.

Dabar gi paaiškėjo, jog su tuo daug ką bendro turi ir valgiai.

Kai kurie valgiai gali sukelti gerklės, kvėpavimo organų ir odos paviršiaus uždegimas.

Jie taipgi gali išvystyti įdegimą ausies viduje ir kanalose, vedančiuose į smegenis, pusėkoje ko, mes pajuntame galvos svaigimą.

Bet panašius svaigimus pagamina taip pat susinevavimas, skilvio ir žarnų pakrikimas, smegenų bei širdies ligos ir pan.

Gydymas prasideda nuo suradimo priežasčių tokio nesugala-vimo, o tą atlikti sugebės tik gydytojas.

Laikinos priemonės gali būti tokios: išsimaudymas šiltame vandenyje, gilus atskvėpimas gryname ore, lengva dieta ir fizinis pasimankštinimas.

APIE VITAMINUS IR JŲ REIKŠMĘ

Žodis 'vita' lotyniškai reiškia 'gyvenimas'.

Gi vitaminai yra substancijos, kurios yra būtinos gyvenimui palaikyti.

Tas substancijas parūpina augalai ir gyvūnai ir jas mažuose kiekiuose turi kasdien gauti žmogaus organizmas, kad galėtų vykdyti gyvybinius procesus.

Praėjo maždaug šimtmetis, kol mokslininkai nustatė, kad šviežios daržovės bei vaisiai sėkmingai išgydo škorbutą, o lygiagrečiai buvo patirta, kad maistas turi savyje ir kitus vitaminus.

Kadangi nepavyko nuodug-

SANDARA

niai ištirti vitaminų cheminės sudėties, mokslininkai nesutelkė tikslesnių pavadinimų, ta pavadi-na juos A, B, C, D, ir t.t., vitaminais.

Vitaminas A susidaro augaluose ir patenka į gyvulių organizmą, kai jie maitinasi augalais.

Vitaminas A padeda išvengti infekcijos, prisideda prie jaunimo brendimo, prie bendro sveikatingumo išlaikymo.

Be vitamino A neįmanoma turėti stiprius kaulus bei sveikus dantis.

Vitaminas A randasi piene svieste, sūriuose, kiaušinių tryniuose, žuvų taukuose, o lyčiai ir saločiuose, morkuose ir špinatuose.

Vitaminas B arba vitaminas B kompleksai, tikrumoje yra šie paskiri vitaminai.

Jie vadinami vitaminais B-1, B-2 ir t. p.

Vitaminas B-1 būtinas išvengti tam tikrų nervinio pobūdžio ligų ir kartais yra vadinama 'veri-ber'.

Jis randasi piene, šviežiuose vaisiuose, daržovėse, kruopuose, nesumaltuose grūduose, žirniuose, ypač žaliuose pupelėse ir riešutuose.

Be to, kiti B vitaminai būna jautienoje, vištienoje, inkstuose ir kepenyse.

Bet tą mėšą patartina virti, nes kepame pavaldę praranda apie pusę vitaminų.

Vitaminus B reikia vartoti kasdien, nes kūnas jų atsargas sudaryti nepajėgia.

Labai svarbus žmogaus sveikatai yra ir vitaminas C, kuris randasi uogose, vaisiuose ir žaliose daržovėse.

Labiausiai turtingi vitaminais C yra apelsinai, pomidorai ir kopūstai.

Vitaminas C teikia jėgą, padeda pakelti kūno svorį.

Negaudamas pakankamai vitamino C, žmogus, tarp kitko, jaučiasi fiziškai ir protiškaip pavargęs bei išsisėmęs.

Vitaminas D yra reikalingas kūdikiams ir žindančioms motinoms.

Randasi žuvų taukuose, kiaušinių tryniuose.

Pažymėtina, kad netiesoginiai vitaminą D suteikia ir saulės spinduliai.

KELI PATARIMAI

KAIP APSISAUGOTI ŠIRDIES A'AKŲ?

The Amerikan Heart Association paskelbė, keletą patarimų kaip reikia saugotis nuo širdies atakos.

Pirmiausia, tai nevartokime per daug gyvulių riebalų ir cholesterolo savo dietoje.

Vengkime nutukimo, sisijau-dinimų ir nevingumo, bet ap-rūpinkite savo organizmą reika-lingu kiekiu vitaminų, proteinų

ir mineralų. Kiti faktoriai, kurie paskati-tikslesnių pavadinimų, ta pava-dina juos A, B, C, D, ir t.t., vi-taminais.

Vitaminas A susidaro augaluose ir patenka į gyvulių or-ganizmą, kai jie maitinasi au-galais.

Vitaminas A padeda išvengti infekcijos, prisideda prie jaunimo brendimo, prie bendro sveikatingumo išlaikymo.

Be vitamino A neįmanoma turėti stiprius kaulus bei svei-kus dantis.

Vitaminas A randasi piene svieste, sūriuose, kiaušinių tryniuose, žuvų taukuose, o lyčiai ir saločiuose, morkuose ir špinatuose.

Vitaminas B arba vitaminas B kompleksai, tikrumoje yra šie paskiri vitaminai.

Jie vadinami vitaminais B-1, B-2 ir t. p.

Vitaminas B-1 būtinas išvengti tam tikrų nervinio pobūdžio ligų ir kartais yra vadinama 'veri-ber'.

Jis randasi piene, šviežiuose vaisiuose, daržovėse, kruopuose, nesumaltuose grūduose, žirniuose, ypač žaliuose pupelėse ir riešutuose.

Be to, kiti B vitaminai būna jautienoje, vištienoje, inkstuose ir kepenyse.

Bet tą mėšą patartina virti, nes kepame pavaldę praranda apie pusę vitaminų.

Vitaminus B reikia vartoti kasdien, nes kūnas jų atsargas sudaryti nepajėgia.

Labai svarbus žmogaus sveikatai yra ir vitaminas C, kuris randasi uogose, vaisiuose ir žaliose daržovėse.

Labiausiai turtingi vitaminais C yra apelsinai, pomidorai ir kopūstai.

Vitaminas C teikia jėgą, padeda pakelti kūno svorį.

Negaudamas pakankamai vitamino C, žmogus, tarp kitko, jaučiasi fiziškai ir protiškaip pavargęs bei išsisėmęs.

Vitaminas D yra reikalingas kūdikiams ir žindančioms motinoms.

Randasi žuvų taukuose, kiaušinių tryniuose.

Pažymėtina, kad netiesoginiai vitaminą D suteikia ir saulės spinduliai.

KAIP APSISAUGOTI ŠIRDIES A'AKŲ?

The Amerikan Heart Association paskelbė, keletą patarimų kaip reikia saugotis nuo širdies atakos.

Pirmiausia, tai nevartokime per daug gyvulių riebalų ir cholesterolo savo dietoje.

Vengkime nutukimo, sisijau-dinimų ir nevingumo, bet ap-rūpinkite savo organizmą reika-lingu kiekiu vitaminų, proteinų

Įvairenybės

Angelų sargyba
Motina su maža dukrele vyko farmon. Guldant mergaitę lovon sako:
—Nebijok, angelai sargai skrai-dys virš tavo lovytės ir globos tave.
Anksti rytmetį, motina klausia:
— O kaip, ar ramiai mie-gojai?
— Ne, mamyte. Tie angelai zvimbėjo ir zujo visą naktį, kai kurie net sukandžiojo ma-linę.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Kazys Šidlauskas

Cook apskrities prokuroro padėjėjas

Seimininkėms

VERŠIENOS

BALTINTA SRIUBA

Pirma verdamas buljonas iš veršienos mėsos ar kaulų.

Jei mėsa ar kaulai kremzlėti, tai reikia nuplūkyti verdančiu vandeniu.

Mėsą ar veršienos kaulus sudėti šaltą vandenį ir virti su prieskoniais.

Prieskoniai gali būti: porai, salierai, petruškos, morkos, svogūnai ir pipirai.

Kadangi ši sriuba bus baltinta, tai minėtų prieskonių vartoti mažiau.

Užkaitus buljoną, pirmą duoti jam užvirtinti ant mažos ugnies; po to, virti iš lengvo. Tuo pat laiku nuplūkyti veršienos inkstus.

Galima net šiek tiek atskirai pavirinti, nes iš jų pasišalina tam tikras kvapas, paskiau sudėti į buljoną ir virti iki minkštumo.

Paskiau paimti kokius 4 raugintus agurkus, nulupti ir supiaustyti šmotukais, užpilti veršienos buljonu, įdėti truputį sviesto ir, atskirti uždengus, šuntinti.

Buljonui pavirus kokias 4-6 val., išimti kaulus, jį perkošti ir dėti 1 asmeniui 1 šaukštą stambų perlinių kruopų, galima ir ryžių.

Jei norima, galima įdėti keletą bulvių, piaustytų skiltimis, ir virti iki minkštumo.

Išvirus bulvėms ir kruopoms, sudėti piaustytus mažais kubeliais gabalėliais inkstus, nuskinti į buljoną nuo agurkų sunka.

Kas mėgsta, gali sudėti ir agurkus ir viską dar kartą užvirtinti.

Kai duodama sriuba į stalą, jį užbaltinama rūgščia grietine.

TROSKINTA

KIAULIENA

Mėsą su kaulais ar šiaip smulkesnius gabaliukus supiaustyti nedidelėmis porcijomis ir sudėjus keptuvėn truputį apkępinti, kad apgelstų (jei nėra laiko, galima ir nekepinti).

Tuos gabaliukus sudėti į puodą, kartu supilti iščiurškėjusius riebalus, pridėti 2-3 plonomis riekutėmis supiaustytus svogūnus, 2-3 supiaustytas morkas, kelis pipirus,

1-2 lašų lapelius, užpilti truputį vandens, gerai uždengti ir pakęsti į krosnį arba tušinti ant krašto plytos, kad labai nevirtų.

Kai mėsa bus beveik išvirusi, pridėti kelis šaukštus grietinės, o ant viršaus pridėti stambiai supiaustytų žalių bulvių, uždengti, kol bulvės bus minkštos.

Jau išėjo iš spaudos idomi iliustruota istorinio turinio knyga:

JONAS HUSAS

Toje knygoje vaizduojama to eku didvyrio kovos už tėvynę ir politinę laisvę. Tais pačiais metais Jono Huso teko susidominti eku kovomis už savo laisvę.

Knygos kaina \$3.00

Kamieniški Vilniuje.

Užsakyti galima iš Lietuvos

Jonas Husas dabar.

424 West 33rd Street.

Knyga JONAS HUSAS

Sandoroje

Chicago, Ill. 60608

Duodant stalin, vidurin pusdubeno (pusblūdžio sudėtė mėsa, užpilti tuo pačiu padažu ir aplink apdėti bulvėmis. Paduoti karštą.

Priedai: atskirai paduoti žalių raugintų kopūstų, kuriuos pritaruoti žalių morkų ir kartu sumaišyti.

KEPTA SILKĖ

Paimti: paprastą silkę, išmirkyti per naktį, išimti kaulus,

supiaustyti gabalėlius ir, maišius tešlą, kepti aliejuje.

Tešlą reikia padaryti: tirštą, įpilant keletą kiaušinių ir truputį "baking powder" įdėti.

Nepamirškite įdėti, pagal skonį, druskos ir česla.

SRIUBA SU SKRYLIAIS

Užkaisti kiek sriubai reikia: vandens, įdėti 2-3 perplautas morkas, svogūna,

kelis pipirus ir pavirti 20-30 minučių.

Jei kartu įdėsime mėsos ar kaulų, tai, žinoma, sriuba pagerės.

Tada teks virti ilgiau. Kai sultinys (viršus) išverda, reikia išgriebti prieskonius, išimti mėsa, o jeigu yra smulkių mėsos trupinių, tai sriubą reikia perkošti per sietelį.

Vėl užvirtinti, pridėti truputį rūgšties ar pomidorų tyrės (bet galima rūgšties ir nedėti), ir į sriubą sudėti iš kvietinių miltų padarytų ir šianrai supiaustytų skrylių arba makaronų.

Kai užvirus sriuba užbaltinti, pridėti rūgščią grietinę, pridėti truputį sviesto, gerai sušildyti ir paduoti.

ZUVŲ SRIUBA

Geriausia sriuba būna iš žuvų galvų, bet gerą skonį duoda ešeriukai.

Virkite valandą laiko, įdėję svogūnų, bapkę lapelių, pipirų ir druskos.

Truputis sviesto nesugadins skonio.

VERŠIENA

Veršiena skaniausia, kol veršis dar prie karvės, t. y. nuo 2-3 savaičių.

Gerą veršieną privalo turėti švišiai rausvą spalvą.

Ją skirsto pirma į ir pasturgali.

Pasturgalis vartojamas kepsniui, muštiniams, vyniotiniams. Pirma galis — maltiniams, petys — strovelei, galva, kojos — šalifenal (košeleinal).

KUMPIS SU RŪGŠČIAIS

KOPŪSTAIS

Reikia paimti: ½ svaro kumpio, ¼ uncijas sviesto, ¼ kvortos rūgščios gletinės, 2 svarus rūgščių kopūstų ir 2 obuolius.

Ištepus formos dugną sviestu, iškloti dugną kopūstais vieno colio storumo.

Apdėti gabaliukas sviesto ir nuluptais obuoliais supiaustytas skiltelemis, o pabaigoje su-

CREITOJI PAGALBA

... gaus pagalbą sam. tuo reumatizui ranku. ... skaudėjimui ...

Tuo pat laiką šį skelbimą ... varda su antrašu ...

ROYAL PRODUCTS Newark, N. J. North 5th, P. O. Box 9112

dėti kumpį suplaustytą juostelėmis.

Viską apipilti rūgščia grietine ir įstatyti vieną valandą į karštą krosnį.

OBUOLIŲ

MARMELADAS

Jau atėjo obuolių sezonas ir iš jų galėtumėte pasigaminti gero marmelado.

Tam tikslui pasirinkite rūgštesnių obuolių, juos nulupkite, išreškite vidurį, supiaustykite riekutėmis ir aplašinkite citrinos sūka.

Paskiau paimkite molinį indą, įpilkite į jį porą šaukštų vandens, sudėkite obuolius ir uždenkite emaliniu (ne metaliniu) dangčiu, o jei ne — tai fajanso lėkšte.

Įdėjus karšton krosnin, pamaišykite laiks nuo laiko.

Kai obuoliai pradės leisti sunką, tai uždangą pasukite kiek į šalį, kad garas išeity.

Kai masė bus pakankamai tiršta, reikia ištraukti iš krosnies, perkošti, pridėti cukraus ir atšaldyti.

Tai bus ką amerikiečiai vadina "apple sauce" — daug skanesnis, negu iš skardinių arba "can'ų".

SALMON ŽUVIES

GERAS PARUOŠIMAS

Reikia paimti: 1 pokelį želatino, 1 puoduką pieno, 2 kiaušinio trynius,

2 šaukštus druskos, 1 šaukštelį muštardos, ¼ šaukštelio "Tabasco" soso, 2 šaukštus citrinos ir 1 svarą lašišos (dėžutė).

Zelatiną išleisti šaltame piene (dvigubas puodukas) ir laikyti verdančiame vandeny, kol želatina išsileis.

Tą viską sumaišyti su kiaušinių tryniais, druska ir "Tabasco" soso.

Viską supylus į puoduką reikia virinti iki sutirštės.

Nuėmus nuo ugnies ir atšaldžius supilti salmon ir citrinos sunką.

Tuomet viską supilti į tam tikrą indą — firmą ir įstatyti šaldytuvan.

Kaip užšals, tada reikia išimti iš formos ir tuomet paduoti valgyti.

KRAPŲ SOSAS

Reikia paimti: 1 šaukštas sviesto, 1 šaukštas miltų, 4 šaukštai kapotų "olives".

Viską gerai išmaišius paduoti prie keptos žuvies.

OBUOLIŲ TEŠLOJ

ISKEPIMAS

Paruoškite tešlą, panaudojant: 4 trynius, 4 šaukštus miltų, 4 šaukštus cukraus, ir viską gerai sumaišant.

Nulupkite obuolius, išreškite vidurį, supiaustykite riekutėmis arba ripkelėmis, o paskiau apvankiuokite jas tešla ir

kepkite karštam svieste. Atsargiai apverskite, o kuomet paruduos, pateikti stalin apibūrus cukrumi.

GEROS RYZIŲ

YPATYBĖS

Ryžiai yra pagrindinis maistas bilijonui žmonių mūsų planetoje.

Juos galima auginti ir menkoje žemėje.

Ir ne taip greitai sugenda, kaip jie turi didelį kalorijų kiekį grūdai.

OLANDISKAS VYNIOTINIS

SU MIGDOLAIS—ALMOND

Paimti: 1 1/3 puoduko šalto sviesto (vienas puodukas — pusė svaro), 2 puodukus miltų, 10 šaukštų šalto vandens, migdolų mišinio.

Darbas: Atšaldyti sviestą šaldytuve, persijoti miltus į dubenį (blūdą), šaltą sviestą supiaustyti colio storumo riekutėmis.

Kiekvieną riekutę dar supiaustyti į tris ketvirtadalius colio ketvirtainius (kvadratus).

Sudėti supiaustytą sviestą į miltus ir išmaišyti su šakute iki gerai apsvolios visi miltai.

Pilti vandenį atskirai po kiaušį, maišant su ranka iki visos vanduo bus supiltas ir visas mišinys bus galima suspausti į ne-lygų rutulį.

Įsimti tą tešlos rutulį ant pamiltintos lentos ir iškočioti pusę colio storumo keturkampį plokštainį.

Pakartoti tokį sulanstymą 6 kartus, padedant kuriam laikui į šaldytuvą, jei sviestas pasidarytų perminkštas.

Paruošt tešlą padalinti į 2 dalis, suvynioti ir padėti iki bus reikalinga kepimui.

Prieš kepat, iškočioti vieną pusę tešlos vieno aštuntadaho colio storumo, keturkampį 16x9 colių pailgą plokštainį.

Perpauti pusiau išilgai tešlos Uždėti ant vieno tešlos gabo migdolinio mišinio pailgą iškočiotą roliuką ir suvynioti į tešlą pakraštėlių patepti kiaušinio baltymų ir gražiai užspausti, kad užsiklijuotų.

Kepti ant plokščios formelės. Prieš kepat, viršų subadyti ke-llioliką vietų su šakute.

Kepti 450 laipsnių karštyje apie 25 minutes laiko.

Atvėsus — papuošti liukru, apibarstyti piaustytais ir apkępintais migdolais.

Ar Jūs Žinote, Jog

Kasmet gimsta beveik 2 milijonai dramblių ir tiek pat stlmpa.

Ilgai nepavyko surasti nė vieno dramblio skeleto.

Pasirodo, dramblys, pajutęs, kad artėja mirtis, ateina prie artimiausios upės ar ežero.

Mirdamas įbrenda į vandenį, nuskęsta ir dingsta dumble.

Gerai amatas pečių nelauzo. Teisybė už saulę šviesesnė.

Pastarųjų 20 metų bėgyje ryžių gamyba Jungtinėse Amerikos Valstybėse padidėjo tris kartus ir dabar siekia per 3 milijonų.

Linksmų Kalėdų Švenčių

Linkime Visiems S.L.A. Nariams

Ir Visiems Lietuviams

S.L.A. PILDOMOJI TARYBA:

- Povilas Dargis — Prezidentas
- Aleksandras Čaplikas — Viceprezidentas
- Algirdas Budreckis — Sekretorius
- Euphosine Mikuziūtė — Išdininkė
- Stanley Bredes — Izdo Globėjas
- Josephine Mileriūtė — Izdo Globėja
- Dr. Steponas Biežis — Doktoras Kvotėjas

NORMANDIŠKA

SRIUBA

Didelį veršienos kaulą užpilti 3 kvortom šalto vandens ir virti ant lentos ugnies 2 valandas laiko.

Supiaustyti plonomis juostelėmis tris galvutes svogūnų, pridėti vieną ketvirtį svaro pyrago džiovėsių, viską sudėjus į sriubą, dar pavirinti vieną valandą laiko.

Tada tą veršienos kaulą išimti, o sriubą pertrinti gerai per sietą.

Vėl supilti į puodą, išsukti du šaukštus miltų su sviestu, kuriuos įpilti į tą sriubą, pridėjus pipirų bei druskos, o gale — sumaltą muškato riešutą.

Prieš paduodant į stalą, įpilti ½ kvortos atvirinto pieno.

AVIENA SU

RYŽIAIS

(Breat of Lamb with Rice Stuffing)

Paimti: 4 svarus avienos (breat of Lamb), pipirų skoniu,

1 ½ šaukšto kapoto svogūno, 1 šaukštą sviesto, ¾ puoduko ryžių,

2 puodukus rasalo, 1 šaukštelį druskos ir 2 šaukštus taukų.

Darbas: Prapiauti aviėną ir įtrinti ją viduryje pipirais ir druska.

Apkepinti svogūną svieste, pridėti nevirtus ryžius ir šutinti ant lengvos ugnies iki ryžiai pasidarys aukso spalvos, tada pripilti rasalo ir druskos.

Pridengti dangteliu ir virti ant lengvos ugnies iki ryžiai suminkštės.

Tada anksčiau paruoštą aviėną prikimšti ryžiais, užsiūti galus avienos ir apkepinti kepsnį karštuose taukuose.

Pripilti dar pusę puoduko ir virti lengva ugnimi 1 ½ valandos laiko.

BUROKĖLIŲ SALO-TOS SU SVOGŪNAIS

Reikia paimti: 4 burokėlius, 3 svogūnus, 1/5 dalį atskiesto acto, (viniger), 1 lauro lapelį,

5 pipirus, 1 arbatinį šaukštelį cukraus, truputį druskos.

Išvirus burokėlius nulupti, sutarkuoti burokėlius tarka, pridėti smulkiai supiaustytų svogūnų.

Paskui užvirtinti vandenį, įdėti į jį acto, druskos, cukraus ar kitokių prieskonių, atšaldyti ir užpilti burokėlius.

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Laimingų Naujų Metų

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

Frank Bastis SAVININKAS

LAKESIDE COUNTRY CLUB

PEWAUKEE, WISCONSIN

HUMORAS

Zinojo kaip nuraminti

Susijaudinusi moteriškė atbėga pas gydytoją ir ima pasakoti:

— Mano dukterė lygiai prieš 6-tą mėnesių apsidėdė, o dabar ji jau susilaukė kūdikio.

Dėl to tai būkite ramiai, ponute, — atsako tas išmintingas ir patyręs gydytojas, — taip atsitinka dažnai. Bet taip atsitinka tik syki, su pirmu kūdikiu. Niekad su antru. Niekad su trečiu...

Abejonė

— Ar tas vaikas žino, jog mano dukterė turi daug pasotuos?

— Turėtų žinoti, nes kitaip argi jis vaikšiotų su ja!

Kas turi gerą širdį, tas neieško pagyrimų ir naudos už labdaros darbus.

Tie patys darbai suteikia jam daug pastenkinimo.

Nebuvo taip blogai

Prancūzų humoristas Jean Charles savo veikalė "Keistenybių Knyga" patiekė keletą Paryžiaus policijos raportų. Vienas jų skamba taip:

"Užnušėjus atliko tą piktadarybę apiplėšimo tikslais. Laimė, nužudytasai vieną dieną prieš savo mirtį sudėjo visus savo pinigus į Taupomąją Kasą ir tuo būdu — neteko tik gyvasties".

Kokia pramatanti ir tiksli buvo senovės graikų taktika, kai Graikija, Romos kardo nugalėta, rado būdus parodyti savo pirmenybę dvasinių vertybių srityje. Bene ir mums, ateiviams būtų laikas pasekti senovės graikus.

NAUJI KOLEGIŲ RŪMAI

Chicago miesto centre miesto kolegijai, suplanuota pastatyti naujus plieno ir stiklo rūmus, 20 aukštų. Bus statoma Lake ir Wabash gatvių kampe. Kainuos apie 30 mil. dol. Juos bus galima naudoti 1975 m.

SOCIALINIS DRAUDIMAS - MEDICARE

SKYRIŲ REDAGUOJA TEISININKAS PRANAS ŠULAS
4436 So. Washtenaw av., Chicago, Ill. 60632 Tel. CL 4-7965

Keli Naudingi Patarimai

Kartais vis pastebiu, tai "Sandaroje", tai kitokioje lietuvių spaudoje, kad vis dar kovojate už laimėjimą išgavimo išmokėjimo už sveikatos praxadimą karo laikais, iš Fed. Vokietijos.

Zinoma, tai neįsivaig dalykas, kadangi lietuvių neteko savo nepriklausomybės, kuri būtų galėjusi su vokietiais susitarti dėl atlyginimo savo žmonėms už padarytus turto ir sveikatos nusiostolius.

Neseniai vokietų spauda paskelbė pranešimą, kad Fed. Vokietija ir Lenkija susitarė ir jau pasirašė dokumentą dėl atlyginimo nacizmo aukoms.

Dabar kaip tik ir bus pirmas išmokėjimas "Pauschale" — nesuminis 100 milijonų DM.

Kiek iš viso Fed. Vokietija išmokės Lenkijai už nacių padarytus skriaudas žmonėms, tuo tarpu dar nežinoma.

Bet jeigu jau pradeda mokėti tai išmokės visas sumas už kiek bus susitarta.

Pranešime yra kalbama, kad nacizmo aukoms, tik tokioms bus išmokėta, kurios buvo koncentracijos stovyklose ir ant jų buvo daromi mediciniški bandymai.

Zinoma, čia kaip tik ir buvo daugiau daromi bandymai, tai ant lenkų piliečių.

Bet vis tiek, nors ir praėjo daug laiko, netoli 30 metų, bet žmonės susilaukė, kurie išliko dar gyvi už panarytas skriaudas atlyginimo. Dabar, kad ir 100 mil. markių, bet jau sumelė yra nemaža ir kiekvienas nukentėjęs galės šį tą jau gauti.

Tai matote, lenkai savo tikslą pasiekė.

Fed. Vokietija nori atlyginti ir kitų tautų nukentėjusiems, su kuriomis dar neturi jokių oficialių diplomatinių santykių. Tuomet gal dar ir lietuvių šį tą laimės, jeigu neparas vilčių ieškoti ir dėti tam pastangas. Su didesne energija ir viltimi, gal būt pasiseks laimėti atlyginimą. Tokiu atveju būna geriausia, kaip yra kovojama kompaktiškai.

Gaila, kad po karo lietuvių nesusiorganizavo į bendrą vienetą, kurie buvo nuo nacių nukentėję ir nesudarė jokią organizaciją, kuri būtų ir galėjusi kovoti ir dėti pastangas dėl išgavimo iš Fed. Vokietijos atlyginimo.

Pavieniu čia yra labai sunkus dalykas ką nors laimėti. Aišku pas žmones socialinių reikalų ir bėdų niekadoms netrūksta, bet mūsų žmonės vis dar permažai suprantą ir remia tokias lietuvių institucijas. Tai tik pasiūlytųjų dėka tokios institucijos išsilaikė.

Aš dabar esu aprūpintas rentos pavidale pakankamai ir tuo esu pilnai patenkintas. Gaila, kad buvo praziopsota 15 metų laiko. Gi šią rentą jau galėjau gauti mažiausia nuo 1950 metų, kuomet iš PRO perėjau į

HAMILTONE GYVENANTIS LIETUVIS SENUKAS

MALDAUJA PAGALBOS

Esu virš 70 m. amž. karo invalidas, 85 proc. nedarbingas, mažai matau akim, neturiu dantų, nevaldau vienos rankos. Savo senatvės pensijos gaunu \$77 ir 30 c. per mėnesį. Iš tų pinigų pirmiausia turiu apsimokėti \$45 už kambarį nuomos, kad nebūčiau išmestas į gatvę žiemos laikui. Už likusius perkuosi maistą, apyrangą, skalbimas, barzdos skutimas, plaukų kirpimas ir "visa kita, be ko žmogus negali gyventi vieną vieną, nes netekau savo globėjos ir rūpintojos žmonos; ji iškeliovo ten, iš kur jau ne vienas nebeįžtė. Tad gyvenk žmogaus ir rūpinkis vienas pat savimi kaip žinai ir išmanai.

Gaila, liūdna ir graudu prisiminti jaunystės gyvenimas, juk ir aš buvau sveikas, stiprus ir nebuvaui niekieno našta. Buvau karys, kovojau ir priešų nebijoju; savo Tėvynei Lietuvai ir jos tautai skolingas nelikau; atidaviau viską, net ir su kaupu, praliejau kraują ir nustoju sveikatai.

Dabar mane pamiršo giminėms, draugai, pažįstami ir mūsų lietuviškos organizacijos, kurių čia turima visokių nemažai. Artinasi Kalėdų. Naujų Metų šventės, visi linksmi jūjų laukia, kalbasi ką pirkime, ką dovanojame. Aš liūdnu, niekam nieko nedovanosiu ir nepirksi. Zinau, kad ir man niekas nieko nepirks ir nedovanos.

Bet gal atsiras kokss vienas, kitas geros širdies lietuvis, sėsdamas už Kucių stalo prisimins ir mane nors su maža parama. Užtatai jam liksiu širdingiausiai daug dėkingas ir jį prisiminisiu savo maldoje, jam sveikatos ir stiprybės. Bet jeigu ne, tad apseisau taip, kaip yra.

Tad su geriausia mano linkėjimais!

Prašytojas R. Pleskevičius
Petras Pleskevičius,
334 Emerald St., North,

Hamilton, 21, Ont., Canada.
Red. pastaba. Petras Pleskevičius yra paraš. s. ir Kanadoje išleides knygele "Kovos dėl Lietuvos laisvės", kurioje smulkiai aprašytos kovos su lenkais.

vokiečių ūki. Kas tuomet ieškojo, tai nuo to laiko ir gauna rentas. Tuomet buvo žymiai lengviau tokias rentas išsiryškinti, kaip dabar kad yra. Sveikata buvo prarasta dėl vokiečių kaltės.

Ta pačia proga sveikinu PL Socialinio klubo valdybą su atei nančiomis šv. Kalėdų šventėmis ir Naujaisiais 1973 metais, n o širdžiausiai linkėdamas geros sveikatos, tvirtybės ir džiaugsmo ir toliau laimingai darbuotis žmonių gerovei ir naudai.
Liubekas, V. Vokietija. J. P.

Kanadoje

KANADIETIS LIETUVIS

PAIEŠKO SAVO GIMINIŲ

Esu išt ūkęs iš Tarybinės pavergtos Lietuvos vos keli mėnesiai. Netikėtai man teko jūsų laišraštis "Sandara" ir aš nutariau kreiptis į jūs pagalbos.

Reikalas glūdi tame, jog pavergtoje Lietuvoje liko vargšai va gti mano žmona, buv. Juciu-tė Marijona - Birutė bei mano sūnelis Emanuelis, 7 metų amž., kuriems kategoriškai atsakoma išvykti iš "Tarybinio rojaus", pas mane. Net po daugel, daugel metų kovos man buvo leista išvykti aplankyti mano sergantį tėvą, kurį nebuvaui matęs daugiau nei 25 metus. Kiek man žinoma Chicagoje gyvena mano uošvės visa šeima. Mano uošvė buvusi Alminauskaitė Angelė gimusi Chicagoje 1908 m., buvo parvežta Lietuvon vos 5 metų amž. Šiuo metu jinais gyvena Silutės rajone, Sveikšnos mieste. Aš drįstu kreiptis į jūs pagalbos. Jeigu tai įmanoma, padėkite man surasti ką nors iš Alminauskų šeimos bei gal ką nors iš šviekiškių. Kiek man žinoma, iš mano mylimos žmonos pasakojimų, Chicagoje turėtų gyventi josios buvusieji mokytojai, kurie ištrūko iš to pragaro 1944 m.

Mano žmona bei josios broliai mokėsi Sveikšnos gimnazijoje. Iki pereinų metų mano žmona dėstė anglų bei liet. kalbas Klai-pėdos muzikos technikumė. Ji yra baigusi Vilniaus Vinco Kap-suko vardo universitetą. Šiuo metu ji iš darbo atleista ryšium su mano atsisakymu grįžti atgal "Tar. rojūn".

Aš dar ir dar kartą būsiu nuo širdžiai dėkingas jums asmeniškai bei jūsų red. laikraščiui už suteiktą man taip svarbią pagalbą.

Su pagarba jums L. Noikas
343 Fraser St., Pembroke, Ont.
Canada, L. Laoikui.

NEVERKĖ ŽMOGUS

Jį šiandien vedėm per gatves ir šaukėm:

Prikalt prie kryžiaus jį prikalt! Ir nepajutom, kaip po kaukėm Pradėjo mūsų veidas balt! Kas pirmas akmenį į jį paleido? Aš pirmas iš visos minios. Aš pirmas spioviau jam į veidą, Kai jis suklupo iš kančios. Ir prikaldėm už miesto jį prie kryžiaus.

Ant žaibo, vėjo ir lietaus. Ir verkt pradėjau namo gūžgę, Kad niekas neverkė žmogaus.

P. Pilka.

Petras Pilka gimė 1908 m. rugpiūčio 1 d.

Neblogas patarimas

Tamstai nieko nestinga, reikalingas yra tik poilsis.

Tačiau, pone daktare, prašau pažvelgti į mano liežuvį.

Tamstos liežuviai, visų pirmausia, kaip tik ir yra reikalingas poilsis.

Graži kalba gerų darbų neatstoja.

TESTAMENTAI

Išgykite teisininko Pr. Šulo parengtą ir teisėjo Frank Mancun leidinį "KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI".

Tai labai naudingas informacinis leidinys norintiems sudaryti savo testamentą ir paskirstyti turimą turą. Ten yra tuo reikalų aprašymų ir testamentinių pavyzdžių. Leidinys turi 100 psl. Kaina — 3.00. Gaunamas Sanderos administracijoje ir pas autorių.

Kasdieniniai Mūsų Gyvenimo Reikalai

Laisvą laiką reikla

tinkamai sunaudoti

Amerikiečiai laimi vis daugiau laisvo laiko, tačiau nesugebėjimas jo tinkamai usnaudoti gali blogai atsiliepti į žmonių sveikatą ir protinį stovį.

Sveikata ima pakrikkti kai mes mažiau dirbam, o daugiau tinginiaujam, kai gyvename izoliuotai, neišjudinam savo proto, neskaitym ir neprisidedam prie jokios veiklos.

Tokių išpėjimus neseniai paskelbė prof. Lawrence L. Shum, Socialinių Tyrimų Instiutuo Wisconsinso unive'siteto direktorius.

NETIKĖTA INETE - KOME VILKAVIŠKIO NOTARO ALBINO NARUŠEVŠIAUS

Vištai netikėtai lapkričio 20 d. 8:30 val. ryto šv. Kryžiaus ligoninėje stroko išstiktas, sulaukęs 68 m. amžiaus.

Albinas Naruševičius gimė Lietuvoje, Vilkaviškio apskr., Pri-laukio kaime. Baigęs gimnaziją, teisės mokslus studijavo Vytauto D. universitete Kaune. Baigęs studijas Teisingumo ministerio A. Žilinsko būvį paskirtas Vilkaviškio notaru. Dėl savo malonaus būdo visų žmonių, ypač apylinkės ūkininkų buvo mėgiamas.

Studentavimo metų įstojo Sūduvos korporacijon, kur buvo aktyvus ir sumanūšnarys.

Karo audrai užėjus, pasitraukė su šeima į Lenkiją iš kur po karo prieš 9 metus atvyko Chicago su adeks kels savo mylimos korporacijos narius, su kuriais palaikė glaudžius ryšius.

Pasilikto dideliamė nujuoimė žmona Michalina (Janonytė), sūnus Raimundas, marti Alicija, anūkė Alodija, duktė, sesuo Teofilė ir Viktoras Degučiai. Lietuvoje broliai; Juozas, Stasys, Bronius, Alfonsas ir Vaitiekus bei seserys: Teresė ir Veonika su šeimos ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Velionis buvo pašarvotas Maželsko-Evans kopijūroje, 6345 S. Western ave, kur jį aplankė be šeimos daug bičiulių.

Laidotuviūs buvo lapkričio 24 d., iš koplyčios rye buvo atlydėtas į šv. M. Marijos Gimimo par. bažnyčia, kurioje gedulingas mišias atnašavo ir įspūdingą pamokslą pasakė klebonas kun. Zakarauskas. Po pamaldų kolega Albinas Naruševičius buvo žūdielės vilkstinės automobilių nulydėtas į šv. Kazimiero Lietuvių kapines. Kun. Zakarauskas su šeima, giminėmis ir dalyviais atkalbėjo maldas už velionies sielą. Kolega teis. Murelis tarė gražų paskutinį atsisveikinimo žodį. Šeimos pakviesti laidotuvių dalyvių veik šimtinė susirinko Sarkos restoranan pietums.

Dėl staigios ir netikėtos kolegos Albino Naruševičiaus mirties žmonai Michalinai, sūnui seseriai, dukrai, broliams ir giminėms nuosirdžią užuojautą reiškiamė ir kartu liūdime.

Algirdas Aglinskas, Magd. ir Pranas Šulaičiai, ir Vytautas Žilinskas.

Kieno valia, to ir tiesa.

Kanada šiuo metu turį 18,000,000 gyventojų. Metinis prieauglis seikia 2,2 proc.

Paukščiai puošiasi plunksnomis, o žmonės — šimtinim.

Is Mūsų Gyvenimo

ZANAVYKŲ KLUBO PRAMOGA PRAEJO LABAI SĖKMINGAI

Su dideliu pasisekimu praėjo Sakių klubo derliaus vakariene, įvykusi lapkr. 4 d. Vyčių salėje. Svečių buvo iš visur, jų tarpe daug jaunimo. Visi buvo susodinti prie gausiais valgiais pakrautų stalų.

Programą pradėjo klubo pirm. A. Didžbalis; maldą sukalbėjo klubo sekr. J. Vasiukevičius.

Vakariene ruošė klubo narės, su K. Repšiene ir O. Didžbaliene priešaky. Buvo įvairių valgių. Stalai skoningai gėlėmis, vaisiais papuošti ir dekoruoti.

Puikiai grojo A. Ramonio orkestras, svečiai smagiai šoko. Vėliau vyko dovanų paskirstymas. Dovanas parūpino lietuvių biznieriiai ir klubo nariai.

Dovanų paskirstymą pravedė: A. Didžulis, J. Vasiukevičius ir A. Ramonis.

Laimėjusieji džiaugėsi vertingomis dovanomis. Ponios apdovanotos rožėmis grakščiai šoko rožių valsą. Svečiai linksmiai užtraukdami gražias dainas ir dalinosi nuotaikingais vakaro įspūdžiais su iš tolimesnių vietovių atvykstančiais svečiais.

Labi maloniai visus nuteikė A. Ramonio orkestro išpildyta lietuviškų melodijų pynė.

Svečiai nuotaikingai šoko lietuviškus sukintį, klumpakojį, noriu miego ir kitus. Pagarba zanavykams už puoselėjimą tautinių papročių ir lietuviškų tradicijų.

Linksmam baliui pasibaigus, svečiai skirstėsi su giedria ir gera nuotaika ir atsisveikino iki sekancio parengimo.

Gruođio mėnesį numatomas metinis klubo susirinkimas, Valdyba kvēčia visus atvykti į susirinkimą, kuris bus su kavute ir pagaltoti apie naujos valdybos rinkimus. — J. Kaunas

GYTAUTO DIDŽ. ŠAULIŲ

kuopos lapkričio 12 d. Vyčių salėje susirinkime sudarytas prezidiumas iš A. Budrecko, A. Valaikaičio ir Radzivicko, sekr. J. Petrauskas. Dalyvavo keli šimtai šaulių. Buvo priminta nemirštama tėvynės meilė — Lietuva brangi tėvynė mano, turi būti šaulio veiklos kelias ir tikslas.

Albinas Paplauskas išrinktas kontrolės komisijon. Sumanyuose pasiūlyta įsigyti mikrofonas, kad didelė salė būtų geriau girdimos kalbos. Kun. Kuzminskas dėl sunkios tikinčiųjų padėties ok. Lietuvoje, prašė šaulius paremti religinę šalpą.

Regiamas naujų metų sutikimas vyks gruozđio 31 d. Vyčių salėje.

Garbės teismo narys adv. A. Budreckas ragino tėvus paskatinti savo jaunimą rašytis į šaulių eiles, ta proga paskaitė savo sukurta eilėrašį apie šaulius.

Susirinkimas baigtas Tautos himnu. Po susirinkimo buvo kavutė ir skanus užkandžiai.

Valgius paruošė šaulių moterų vadovė, jai talkino sesės šautės. Ilgai šauliai sėdėjo prie gražiai papuoštų ir įvairiais užkandžiais paruoštų stalų, dalinosi dienos įspūdžiais, padainavo keletą dainų. Nenoriai šauliai skirtėsi su gera nuotaika ir namučius. — J. Kaunas.

Tiek teisybės, kiek rėtyje vandens.

Išėjęs iš kalbos, kaip ubagas iš maldos.

Dėivos narės, ragavo neragausi.

Dievo Karalystės Žinios

2.

Čia parodo tą amžių, kur bus laiminamos visos Tautos ir giminės ant žemės. Tas amžius prasidėjęs nuo Jėzaus sugrįžimo antru kartą ant žemės Dvasioje ir galybėje. Pasauliui nematoma. Dievo Planas, Jo nutarimai eina pirmyn tvarkingai, ir artinas prie įsipildymo, kur Dievas buvo pažadėjęs, per Pranašus nuo Pasaulio pradžios.

Jėzus sugrįžo panaikinti visą neteisybę, piktenybę, kur šėtonas įgyvendino per 6,000-metų su virš, nuo Edenes laikų iki šiai dienai. Žmonija gyveno baimėje, nuliūdime, varguose, ašarose, ir Mirtyje, be viltiškoje ateityje.

Atėjo Dievo nuskirtas artizius visą blygybę panaikinti. Įsėminčiai pasidauksinti; nors senovėje žmonės turėjo tokią pat išmintį, 1,000?metų tam atgal. Tokių išradimų nepadarė, nebuvo tas laikas atėjęs. Nors ir turim visokių palengvinimų gyvenime, vienok atėjo didesnį vargai, kentėjimai, priespauda ir neteisybė, ir tas blygumas diena iš dienos daros baimesnis.

Buvo kalbama karų nebebus daugiau, bus taika, ramybė, visi džiaugis iš to. 1914-metiais išliko baisi karė, nusinešė apie 9-milijonus gyvasčių. Vėliaus vėl ramino žmones su Taika ir ramybe, vos keli metai praėjo, užsidedę antras Pasaulinis Karas, daug baimesnis už pirmąjį. Nusinešęs daug daugiau gyvybių už pirmąjį Karą. Gražiausias miestus sunaikino. Tūkstančius žmonių sužeidė, paliko be rankų, be kojų, aku. Tūkstančiai paliko Našlių ir Našlaičių.

(Bus daugiau)

Kas įdomaujatis apie Tiesą mes pasisiminti veltui knygele. Kreiptis šiuo adresu

Lithuanian Bible Students
212 E. 3rd Street,
Spring Valley, Ill. 61362

Praktiški Patarimai

Jeigu jums būna sunku užmigt, tai kartais gali būti kalta ir nepatogi pagaltė.

Išbandykite kitokias, o jų tarpe ir pagamintą iš gumos putų (foam rubber), kuriois taip saugant, stačiai "prilimpa" prie galvos.

Prisilaikyti šių taisyklių: bei Verčiant daržoves patartina nurodymų:

1. Daržoves paruošti prieš pat valgymą.

2. Daržoves dėti į verdantį vandenį, nes jame yra mažiau oro, kuris "ištraukia" vitaminą C.

3. Virti daržoves uždengtime aliuminiame arba emaliuotame puode.

4. Pagamintus daržovių patiekalus laikyti ne ilgiau kaip pusantros valandos.

5. Skystį, kuriame buvo verdinti daržovės, išpildyti į šaldytuvą.

Džentelmenas niekuomet nepasakys moteriškai ką jis apie ją galyvoja, tačiau, pagal tą jis elgiasi.

Owner. 963-4415

SANDARA

Household Help

HOUSEKEEPER COMPANION

Live in. Near North hi-rise. Own rm. Top sal. Must drive. Prefer woman. Mid 30's.
Mrs. Barry 771-7000

Painting & Decorating

PAINTING
Interior and Exterior.
Small repair jobs.
Call for free estimates.
585-9081

Lake Prop. for sale

WALLON LAKE—MICHIGAN.
Choice frontage, 100 or 200 ft., \$250 per front ft. — terms avail.
CALL OWNER —
616—389-2344

Reader & Advisor

MRS. LISA. Gives advise on all problems of life. If you are sick, suffering, lonely, or need of help. Call Mrs. Lisa on all affairs.
3008 Elston,
478-9341

COCKTAIL LOUNGE. Est. 20 yrs. Seating 125 people with small dance floor. Could be supper club. Good loc. in Kenosha with lge parking lot. Priced for quick sale by owner.
(414) 652-8988.

Household help

CHILD CARE—Grd. Mother for 5 and 6 yr. old boys. Private rm. TV., phone. Gd. wages. Pk. Ridge. 787-4660 Mrs. Schuster,
Before 10:30, aft. 5:30 p.m.

HOUSEKEEPER-COMPANION.

Live in. Care for old man in good health. Good home. Prefer woman 65 or over. Prv. rmi, bord, .25 wk. sal.
Ref. 366-3868.

Farms for sale

Missouri—Grade C Dairy Farm, 120 acre, \$267 p/acre. Low down payment. 8 Rm. house, loc. 23 mi. So. Southwest of Kirksville, Mo. Call owner —
816—889-4608

Household Help

HOUSEKEEPER — Child Care. Full time. Live in W. Sub. No-therless home. Care of 13 yr. old boy for professional man. Own rm. Sal. depends on qualifications.
852-8249

Real Estate

DOWNERS GROVE—ADULTS ONLY. 2 Bedrm. close in. Free trans. R & R. and shopping. Security system, Rec. rm. Im-med. poss. Mid. \$20's.
Owner. 963-4415

Vida (Bičiūnaitė) ir Kęstutis Girniai, kurių sutuoktuvės įvyko rugsėjo 10 d. Chicagoje

Kas Naujo Chicagoje

Ir Mūsų Lietuvikose Apylinkėse

Paminėjo Gimtadienį

Prieš kiek laiko gyvenęs Marquette parko apylinkėje, Aleksandras Kasnickas, išėjo pensijon ir persikėlė nuolatiniame gyvenimui į Chicago šiaurę, kur žmona Staselė turi išsigijusi namus.

Padėkos dienoje Al. Kasnickas minėjo savo gimtadienį, kur susilaukė per 20 viešnių bei svečių. Buvo atvykęs ir jo brolis žurn. Vytautas Kasniūnas, bei kiti giminių bei artimieji.

P-nios Staselės svečiai buvo puikiai pavaišinti, nes ji yra gera šeimininkė. Neturėjo ir įvairių gėrimų. Buvo svečių ir iš Michigan valstijos. Kas visus stebėdamas apšviestas šiltadaržis. Čia žydi nuolat įvairiausių, retų gėnų, tai rūsyje įrengtas gražus vilijū. Buvo ir Aleksandro giminių p-nai ir J. Stankūnai.

Vaišės tęsėsi iki paryčių.

PASISEKĖ LAIKRASČIO "LAISVOJI LIETUVA" BALIUS

Pereitą šeštadienį B. Pakšto svetainėje įvyko tradicinis rudėninis laikraščio "Laisvoji Lietuva" balius sutraukęs kimština pilną salę. Nors tą dieną ir lijo bei snigo, parengimų buvo gana daug, ir šis sutraukė daugiausia. Nes publika "Laisvosios Lietuvos" balius mėgsta.

Buvo ir programa, kurią atliko trys sesutės J., R. ir T. Druitytės, neseniai su tėveliais atvykusios iš Anglijos. Joms akompanavo E. Pakštaitė.

Buvo ir laimėjimų. Kas ma-

lonu ir džiugu, kai didesnę dalį sudaė jaunimas. Be to, J. Va reika su akordeonu pravedė liaudies dainas, šokiams grojo vienas geriausių Chicago lietuvių orkestrų, tai Balio Pakšto.

Šio ballaus didžiausią našta teko p-nams O. ir V. Šimkams, kurie ir patį laikraštį tempia ant savo pečių, paaukodami viską. Tai reto darbštumo ir energijos žmonės!

MALONUS SVEČIAS

IS ST. PETERSBURG, FLORIDOS

Daugelis Chicagiečių skuba pasprukti į Floridą pirma, negu juos užklumpa smarkieji šalčiai, tai iš St. Petersburgo, Floridos, atvyko pavėšėti Chicagoje ponai Mykolas ir Petronėlė Karaičiai, kurie prieš keletą metų apėjo mūsų miestą ir apsigyveno Floridoje.

Pasiekę Chicago jie aplankė Sandarą ir įteikė krepšį Floridos vaišių.

Ponas M. Karaitis taipgi aukojo \$10.00 Sandaros Fondui.

Jie apsistojo pas savo sūnų Mykolą Karaitį, 9914 Longwood Drive tel. 779-8090.

Paminės Gimtadienį

Zymi keliautoja, lietuviškų organizacijų veikėja, spaudos ir kultūrinių reikalų rėmėja p-nia Petronėlė Senulis atžymės savo gimtadienį, trečiadienį, lapkričio 29 dieną savo šeimos ir artimųjų tarpe, sulaukdama daug nuosirdžių sveikinimų ir linkėjimų bei vertingų dovanų.

TRUMPOS ZINIOS

Lietuvos Kariuomenės Kūrėjų Savanorių Vytauto Didžiojo Chicago skyriaus narių visuotinis susirinkimas bus š. m. gruodžio 3 d., sekmadienį, 2 val. Chicago Savings banko parengimų salėje, 6245 So. Western Ave.

Tan. susirinkimam kviečiami ir mūsų skyrių dar neįstoje L. K. kūrėjai savanoriai.

Skyriaus valdyba.

Lietuviškos Kalėdų eglaitės programa P-ramonės ir Mokslo muziejuje bus atlikta ketvirtadienį gruodžio 7a, 7:30 v. v., o lietuviška vakarienė bus patiekta nuo 6 v. p. p. iki 8 val. vakarienos.

Ponia Vincenta Radvilas paminės savo gimtadienį gruodžio 3 d.

Iš New Yorko buvo atvykusi į Chicago SLA išdininė panelė Euphrosine Mikuziūtė ir dalyvavo čia įvykusiuose suvažiavimuose.

Ponia Eleonor Padžiūnas savo gimtadienį celebruos gruodžio 7-tą.

Gyvenanti Lake Geneva, Wis., Victoras ir Frances Preikšai išvyko į San Francisco, Calif., apsilankyti ten gyvenantių jų sūnų Victorą.

TARNAUJA DĖDĖS SAMOKARIUOMENĖJ

Kapitonas Vytautas Paskauskas buvo atvykęs pavišėti pas savo motiną Antoinette Paskauską, 2449 W. 69 St., pas kurią susipažino su Sandara, kuri atleisti motinos namus.

Sandara jam patiko ir dabar ją patį prunumeravo, kad ateitų jam tiesiai į karinę stovyklą, Fort Campbell Kentucky.

Jis nori palaikyti ryšius su savo tautiečiais ir neužmiršti lietuvių kalbos.

ANTANAS KAZILIONIS ATIDARO NAUJĄ KEPYKLĄ GRUODŽIO 1, 1972 Pavadinta

HOSS BAKERY 2645 W. 63 St., — Tel. RE 7-6505 ir antrą kratuvę

3344 W. 79 St. — Tel. HE 4-1424 Kepama įvairi lietuviška duona ir saldumynai ir priimam tortų užsakymus

ISNUOMOJAMA KAMBARĖ

Phoenix Arizona Išnuomuoju vieną miegamąjį kambarį su dviem lovom, gražioj aplankoj. Užlaikau švarą, pageidauju rimtus švarius asmenis.

Josephine Ordinas, 1912 W. Whitton Ave., Phone 279-8758.

Suteikė Auką „Sandaros“ Fondui

Pastaromis dienomis Sandaros laikraščio fondui įteikė savo auką sekantieji geri mūsų tautiečiai ir tautietės.

- Mykolas Karaitis, St. Petersburg, Fla \$10.00
- Petras Butkus, Chgo 5.00
- Elizabeth Draugelis, Chgo.....5.00
- Peter Gercys, Hamilton, Mich. 5.00
- Mary Rupsis, Chgo 3.00
- Ona Satiėnė, Chgo 2.00
- Jonas Draugelis, Blooklyn, N. Y. 1.00

LIETUVIŲ MOTERŲ PILECIŲ LYGOS

priešmetinis susirinkimas bus gruodžio 3, 1972, 714 W. 31st Street, narės Mrs. Laucus namuose I v. p. p.

Narės prašome dalyvauti gausiai, nes yra daug svarbių reikalų aptarti ir bus renkama 1973 metų valdyba.

Po susirinkimo bus kavutė ir daugiau kas. —Nut. Rašt.

UPYTĖS BALIUS

Upytės Draugiško klubo šokių vakaras įvyks šeštadienį, gruodžio 2 d., 7 v. v. Hollywood salėje, 2417 West 43rd St.

Šokiams gros geras George Joniko orkestras. Taipgi bus garbių valgių, gėrimų ir gražių dovanėlių laimėtojams.

Valdyba ir komisija kviečia gausiai atsilankyti, nes turėsime šaunų pasisvečiavimą su linksmomis upytiečiais. (pr.)

Sekantis susirinkimas tai bus priešmetinis, kuris įvyks š. m. gruodžio 1 d. 7:30 v. v. Hollywood salėje. Nariai ir narės prašomi gausiai susirinkti, nes bus renkama valdyba dėl 1973 metų.

Po susirinkimo bus vaišės. —A. K.

Joniškėdžių Labdarybės ir Kultūros klubo priešmetinė sueiga

Įvyks gruodžio 5 d. 8 v. v. Hollywood salėje, 2417 West 43rd Street.

Nariai ir narės prašom gausiai susirinkti, nes bus renkama valdyba dėl 1973 metų ir daug kitų reikalų reikia patarti. Po susirinkimo bus vaišės. —A. K.

ERZVILKO DRAUGIŠKO

klubo priešmetinis susirinkimas bus trečiadienį, gruodžio 6, 1972 Hollywood Inn salėje, 2417 West 43rd St. 8 v. v.

Nariai ir narės prašomi dalyvauti gausiai, nes bus daug reikalų aptarti; taipgi bus renkama 1973 metų valdyba ir t.t. Po susirinkimo bus vaišės. —Nut. rašt.

BRIGH'ON PARKO LIETUVIŲ MOERŲ

priešmetinis susirinkimas bus ketvirtadienį, gruodžio 7, 1972, Hollywood Inn salėje, 2417 W. 43rd St. 8 v. v.

Įteikt mot. narės prašomos dalyvauti gausiai, nes bus daug svarbių aptarti; taipgi bus renkama 1973 metų valdyba ir t.t. Po susirinkimo bus vaišės. —Nut. rašt.

SLA 301 KUOPOS SUSIRINKIMAS

SLA 301 kp. pirmas trečiadienis, 6 diena 7:30 v. v. Liberty svetainėje, 14th St. ir 49 Ct. Nariai ir narės būkite šiame susirinkime.

Parduodamas Namas

Savininkas parduoda apartmetinį namą prie Marquette parko geromis sąlygomis.

Skambinti telefonu: 779-8090.

ISNUOMOJAMAS BUTAS

Išnuomojamas butas — 4 kambarių, vienai šeimai, be vaikų. Skambinti tel.: 778-3987, vakarais nuo 4 iki 9 val.

BELL REAL ESTATE

Juozas Bacevičius 6455 So. Kedzie St., Chicago, Ill. 60629 Telef. 778-2233 Įstaiga veikia: nuo 9 iki 8 val vak kasdieną. Seštad. ir sekm nuo 9 iki 4 val. p. p.

MOVING

Apraustas Perkraustymas Įvairių Atstumų A. VILIMAS 823 WEST 34TH PLACE Telef. FRontier 6-1832

CONTINENTAL RESTAURANT

Delicatessen Maisto Produktai

Paruošiam ir pristatom maistą pramogoms, vestuvėms, šventėms ir pan.

JONAS IR GENOVAITĖ MALIORIAI Savininkai 3139 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608 Tel.: 842-9559

Raudonos Rožės Klubo

Ciecroj, Ill.

Raudonos Rožės pašalpos klubo Priešmetinis susirinkimas — bus 1 petnktadienį, 7:30 v. vak. Liberty svetainėje, 14th St., ir 49th ct., Po susirinkimo vaišės. —K. P. Deveikis.

Te taip atsilieps, kaip kas suriks

Iš Dancigo į Varšuvą einas eilinis traukinys, kuriuomi daugiausia naudojami darbo žmonės ir valstiečiai, tapo panaikintas, o jo vieton paleistas greitis, retai kur sustoja tarpe tų dviejų miestų.

Kai keliautojų grupė pasiuntė protestą, tai geležinkelio valdybos viršininko pavaduotojas atsiumtė jiems tokį atsakymą: "Pasiremiant nustatyta valdžios tvarka ir įsivielgiant į plašiųjų masių interesus, kursuojantieji

CIKERO ILLINOIS

— Cicero ateitininkai rengia idomų paskaitą, kuri įvyks gruodžio 2 d. 7 v. v. parapijos salėje. Ją skaitys psichologijos dr. A. Norvilas tema "Tėvų ir vaikų santykiai išsivijoje".

NEBOSIŲ DANGORAIŽIŲ

EZERO PAKRANTĖJE Chicago miesto vadovybė sulaukė statybą didžiųjų namų Michigano ežero pakrantėje. Norima, kad industrinė statyba neuzgožtų ežero pakrančių, skiriamų gyventojų atgavai. Tas reikalas tiriamas ir galutinis sprendimas bus vėliau.

JUDANTIEJI ŠALIGATVIAI

Chicago miestas planuoja patęstis kelių padaryt ištinis, be sustabdančių šviesų. Miesto centre panaudoti tunelius ir judamus šaligatvius žmonių spūčiai sumažinti. Tačiau, kol visa tai tvarka ir įsivielgiant į plašiųjų masių interesus, kursuojantieji

SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Įvairių gerų prekių, didelis pasirinkimas! Automobiliai, akordeonai, šaldytuvai, televizijos aparatai, maistas, piniginiai certificatai. PACKAGE EXPRESS & TRAVEL AGENCY, Inc. Licensed by Vnesposlytoy Atstovai: VYTAUTAS ZUKAUSKAS — MARIA NOREIKA Vienintelis jų įstaiga Chicagoje (60629) 2608 West 69 St., tarp Rockwell ir Talman Ave. Tel. WA 5-2787

MOVING MOVING

PERKRAUSTYMAS IS ARTI IR TOLI Ilgų metų patyrimas. Pigus sąžiningas patarnavimas. Naujų didelių sunkvežimių. Patobulinti perkraustymui įrankiai.

Kaip patys sunkvežimiai, taip ir jūsų perkraustomi baldai YRA APDRAUSTI — INSIURINTI.

ALBINAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69th Street Chicago, Ill. 60636 Telefonas: WALbrook 5-9209

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

STEPONAS C. LACK IR SŪNŪS (LACKAWICZ) 2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1219 2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6673 11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

ANTANAS M. PHILLIPS 3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

JURGIS F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS 1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Tel. OLYmpic 2-1003

FURIME KOPYCIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti

NORMAN BURŠTEINAS, kalbių kreatorė ir šturvykė. Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuvą dėvėtus. Toj arity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis aprenkęs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Priima kalbius valymui ir apsaugai.

185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 677-5489

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5% a year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 6%

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME...
INSURED

Mutual Federal Savings and Loan
2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60608
PETER KAZANUSKAS, President Phone: VIRginia 7-7747
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thur. 9-8 Sat. 9-1
66 YEARS SERVING CHICAGOLAND

Praktiška Mašina Bulvėms Tarkuoti
TINKA VALGYKIOMS IR PRIVATINIEMS NAMAMS
Ši Mechaniška Tarka Yra
Mano Paties Pagaminta.
• Gerai atlieka darbą
• Lengva Operuoti
• Nebrangiai Kainuoja
102 SPRINGS STREET WILLOW SPRINGS, ILL.
Viktoras J. Schults (Sukys)
DEL INFORMACIJŲ PASAUKITĖ TERMINAL 9-6823

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.—Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, automobiliai, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai Certificatai.
V. VALANTINAS

HIGH RATES
5% Per Annum PAID QUARTERLY —AT— 6% Per Annum
Passbook Accounts \$5000 or more Certificates 2 year min.
BRIGHTON SAVINGS & LOAN ASS'N
HIGHEST RESERVES
4071 Archer Avenue Chicago, Ill. 60632
TEL. — LA 3 - 8248
(West of California Avenue)
5 3/4% Per Annum \$1090 or more Certificates 1 year min.
5 1/2% Per Annum Investment Bonus Certificates

10% - 20% - 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street CHICAGO, ILLINOIS

Jums Tinkamiausiai Galės Patarnauti
NORMAN BURŠTEINAS, kalbių kreatorė ir šturvykė. Priima užsakymus naujiems ir pataiso ir persiuvą dėvėtus. Toj arity dirbo Kaune, o nuo 1950 m. Chicagoj. Jis aprenkęs jus lietuviams tinkamu skoniu ir jo patarnavimu būsit patenkinti. Priima kalbius valymui ir apsaugai.
185 North Wabash Ave., telef. 263-5826 ir bute 677-5489